

**Základná škola Pavla Horova
Ul. kpt. Nálepku 16, 071 01 Michalovce**

**ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM
pre 1. a 2. stupeň ZŠ – ISCED 1, ISCED 2**

Názov ŠkVP	„Vzdelanie, úspech, zdravie, tolerancia“
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Dĺžka štúdia	4 roky
Stupeň vzdelania	ISCED 2
Dĺžka štúdia	5 rokov
Vyučovací jazyk	slovenský
Druh školy	štátna s právnou subjektivitou
Dátum schválenia	31. august 2022
Miesto vydania	Základná škola Pavla Horova, Ul. kpt. Nálepku 16, 071 01 Michalovce

Michalovce, 31. august 2022

Mgr Slavko Pavolko
riaditeľ školy

www.zsphorova.sk
skola@zsphorova.sk
056/64 228 38

Obsah:

2. Platnosť a revízie ŠVP
3. Identifikačné údaje
4. Záznamy o prerokovaní a schválení ŠVP
5. Vymedzenie cieľov a poslania výchovy a vzdelávania a zameranie školy
6. Organizačné formy vyučovania
7. Metódy vyučovania
8. Zameranie školy
9. Stupeň vzdelania a úroveň Slovenského kvalifikačného rámca a Európskeho kvalifikačného rámca
10. Formy štúdia
11. Učebné osnovy
12. Učebný plán
13. Vnútorý systém hodnotenia a kontroly
14. Podmienky pre vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením, v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania
15. Osobitosti organizácie vyučovania a výchovno-vzdelávacieho procesu
16. Charakteristika školy
17. Charakteristika Školského vzdelávacieho programu

2. Platnosť a revízie ŠVP

Platnosť Revidovanie	Dátum	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy a pod.
Platnosť ŠkVP	01.09.2022 – 31.08.2023	Zmena celej úvodnej časti ŠVP
Platnosť ŠkVP	01.09.23 - 31.08.2024	Upravený úvod ŠVP
Platnosť ŠkVP	02.09.24 – 31.08.2025	1. Upravený úvod ŠVP 2. Doplnenie o „Podmienky pre vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením, v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania“. 3. V RÚP doplnenie o spôsobe povinného plnenia tretej hodiny TSV

3. Identifikačné údaje

Názov vzdelávacieho programu:

**Školský vzdelávací program pre primárne a nižšie stredné vzdelávanie
„Vzdelanie, úspech, zdravie, tolerancia“**

Stupeň vzdelania: **ISCED 1, ISCED 2**

Dĺžka štúdia: **ISCED 1 – primárne vzdelávanie: 4 roky,
ISCED 2 – nižšie stredné vzdelávanie: 5 rokov**

Vyučovací jazyk: **slovenský**

Forma výchova a vzdelávania: **denná**

Druh školy: **štátna**

Predkladateľ:

Názov školy: **Základná škola Pavla Horova**

Adresa: **Kpt. Nálepku 16, 071 01 Michalovce**

IČO: **17080771**

Riaditeľ školy: **Mgr. Slavko Pavolko**

Koordinátor pre tvorbu ŠkVP: **Mgr. Ingrid Balogová – ISCED 1**

Mgr. Ján Palkoci – ISCED 2

Kontakty: **tel.: 056/6422838**

email: skola@zsphorova.sk

web: <http://www.zsphorova.sk>

Zriaďovateľ: **Mesto Michalovce**

Adresa: **Nám. osloboditeľov 30,**

071 01 Michalovce

Kontakty: **Ing. Ján Jasovský**

vedúci odboru sociálnych vecí, školstva a športu

tel.: 056/6864308

Platnosť dokumentu: **od 01.09.2022a pokračuje v zmysle platnosti a revízií**

viď str. 5

Mgr. Slavko Pavolko

riaditeľ školy

4. Záznamy o prerokovaní a schválení ŠVP

Školský vzdelávací a výchovný program bol prerokovaný na Pedagogickej rade dňa:

28.08.2022.....

Mgr. Mária Papáčová
zapisovateľ

02.09.2023 .....

Mgr. Mária Papáčová
zapisovateľ

02.09.2024 .....

Mgr. Mária Papáčová
zapisovateľ

Školský vzdelávací a výchovný program bol prerokovaný na zasadnutí Rady školy, dňa:

25.10.2022 .....

predseda Rady školy

17.10. 2023 .....

predseda Rady školy

24.09.2024 .....

predseda Rady školy

Predložený školský vzdelávací a výchovný program ZŠ P. Horova v Michalovciach berie na vedomie a schvaľuje.

V Michalovciach, dňa .....

.....
podpis zástupcu zriaďovateľa školy

5. Vymedzenie cieľov a poslania výchovy a vzdelávania a zameranie školy

Primárne vzdelávanie

Ciele výchovy a vzdelávania predstavujú spoločný základ pre konkretizované predmetové ciele a špecifické ciele prierezových tém, ktoré sa majú vzdelávaním naplniť. Na 1. stupni sa vyvážené venuje pozornosť nielen kognitívnym a intelektuálnym aspektom vzdelávania, ale rovnocenne aj sociálnemu a emocionálnemu rozvoju žiakov. Uvedené hľadisko sa premieta do všeobecných cieľov vzdelávania:

- vytvárať u žiakov základy gramotností prostredníctvom rozvíjania kľúčových kompetencií;
- poskytovať každému žiakovi mnohostranné možnosti na vlastné objavovanie a skúmanie najbližšieho sociálneho, prírodného a kultúrneho prostredia;
- viesť žiakov k poznávaniu a postupnému využívaniu svojich individuálnych predpokladov a efektívnych spôsobov vlastného učenia sa;
- rozvíjať kognitívne schopnosti žiakov aktívnym riešením problémov samostatne aj v skupinách a vytvoriť tak u nich základy pre tvorivé a kritické myslenie;
- rozvíjať sociálne kompetencie a podporovať prosociálne správanie žiakov;
- viesť žiakov k zodpovednému aktívnemu prístupu k ochrane a upevňovaniu svojho zdravia;
- viesť žiakov k uplatňovaniu svojich práv, plneniu svojich povinností a rešpektovaniu práv iných ľudí.

Stupeň vzdelania

Primárne vzdelanie žiak získa úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre prvý stupeň základnej školy, žiak s mentálnym postihnutím absolvovaním posledného ročníka základnej školy. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.

Nižšie stredné vzdelávanie

Všeobecné ciele výchovy a vzdelávania predstavujú spoločný základ pre konkretizované predmetové ciele a špecifické ciele prierezových tém, ktoré sa majú výchovou a vzdelávaním naplniť. Vo vzdelávaní na druhom stupni základnej školy je potrebné najmä:

- rozvíjať u žiakov funkčnú gramotnosť a kritické myslenie;
- umožňovať každému žiakovi v rámci výučby nadobúdanie kompetencií vlastnou činnosťou a aktivitami zameranými aj na objavovanie a vytváranie nových významov;
- motivovať žiakov k zodpovednosti a záujmu o vlastné vzdelávacie výsledky prostredníctvom ich aktívneho zapojenia do procesu vzdelávania;
- viesť žiakov k využívaniu efektívnych stratégií učenia sa (učiť sa učiť);
- poskytovať každému žiakovi príležitosť objaviť a rozvinúť svoje schopnosti v súlade s reálnymi možnosťami, aby tak získal podklad pre optimálne rozhodnutie o svojom ďalšom vzdelávaní;
- sprostredkovať dostatok príležitostí na osobnostný rozvoj každého žiaka;
- rozvíjať u žiakov sociálne kompetencie s dôrazom na kultivovanú komunikáciu a spoluprácu;
- viesť žiakov k uplatňovaniu svojich práv, plneniu svojich povinností a rešpektovaniu práv iných ľudí.

Stupeň vzdelania

Nižšie stredné vzdelanie žiak získa úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre druhý stupeň základnej školy alebo úspešným absolvovaním prvého ročníka päťročného vzdelávacieho programu odboru

vzdelávania v strednej škole, do ktorého sa prijímajú žiaci z ôsmeho ročníka základnej školy alebo úspešným absolvovaním štvrtého ročníka osemročného vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v strednej škole alebo absolvovaním tretieho ročníka vzdelávacieho programu praktickej školy. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou, ktoré je podmienkou pre ďalšie vzdelávanie na vyššom stupni.

Každý absolvent našej školy má možnosť pocítiť úspech. Nesie zodpovednosť za svoje výchovno – vzdelávacie výsledky. Získané schopnosti, zručnosti a kompetencie mu umožnia uplatniť sa na všetkých typoch strednej školy.

Škola umožní všetkým žiakom získať dostatočné všeobecné vedomosti a zručnosti vo všetkých všeobecnovzdelávacích predmetoch.

Výchovno – vzdelávaciu činnosť škola smeruje k príprave žiakov na život, ktorý od nich vyžaduje, aby boli schopní kriticky a tvorivo myslieť, rýchlo a účinne riešiť problémy

Škola dá šancu každému žiakovi, aby sa rozvíjal podľa vlastných schopností a bolo mu umožnené zažiť úspech.

Veľký dôraz kladieme na dosiahnutie vysokej gramotnosti žiakov v oblasti IKT.

Zabezpečiť kvalitnú prípravu žiakov v cudzích jazykoch so dôrazom na komunikačné kompetencie a s ohľadom na schopnosti jednotlivých žiakov.

Škola podporuje komunikatívnosť, flexibilitu a tvorivosť žiakov. Učí ich pracovať s informáciami a vedieť prezentovať svoju prácu.

Formovať u žiakov tvorivý životný štýl, vnútornú motiváciu, emocionálnu inteligenciu, sociálne cítenie a hodnotové orientácie.

Vychovávame žiakov v duchu humanistických princípov.

V spolupráci s rodičmi žiakov vychovávame pracovitých, zodpovedných, morálne vyspelých a slobodných ľudí.

6. Organizačné formy vyučovania

predstavujú organizovanú činnosť žiakov a pedagóga, ktorá prebieha v určitom čase a priestore podľa plánu.

Na vyučovacích hodinách využívame tieto formy vyučovania:

Podľa prostredia:

- a) vyučovanie v triede
- b) vyučovanie v špecializovaných učebniach a priestoroch školy (PC učebňa, Science Lab, dielňa, jazyková učebňa, multimediálna učebňa, knižnica, telocvičňa, posilňovňa, školský dvor, školská chodba, príľahlý mestský park
- c) vyučovanie mimo školských priestorov (okresná knižnica, múzeum, lyžiarsky svah, plaváreň, príroda).

Podľa počtu žiakov:

- a) frontálna (hromadná) forma vyučovania,
- b) skupinová forma,
- c) individuálna forma vyučovania.

Podľa rolí žiakov:

- a) kooperatívna forma vyučovania,
- b) individuálna forma vyučovania.

Z organizačných foriem využívame vyučovaciu hodinu (45 minút), v ročníkoch primárneho vyučovania aj blokové vyučovanie, Školu v prírode, Lyžiarsky výcvik, Plavecký výcvik, Exkurzie.

7. Metódy vyučovania

Realizované metódy vyučovania podľa etáp vyučovacieho procesu:

- a) motivačné (metódy usmerňujúce záujem o učenie),
- b) expozičné (metódy oboznamovania žiakov s učivom),
- c) fixačné (metódy opakovania a upevňovania učiva),
- d) diagnostické a klasifikačné (metódy hodnotenia, kontroly a klasifikácie).

Motivačné metódy – primárne smerujúce k vyvolaniu záujmu u žiakov o učenie, tému.

K najčastejšie používaným vstupným motivačným metódam na vyučovaní patria:

- a) motivačné rozprávanie (citové a sugestívne približovanie toho, o čom sa budú žiaci učiť),
- b) motivačný rozhovor (formou dialógu so žiakmi sa aktivizujú ich poznatky, skúsenosti a zážitky, prebúdzajú záujem o žiakov o nové učivo, problematiku),
- c) motivačná demonštrácia (prostredníctvom audiovizuálnej techniky, pozorovania objektu, osobnej skúsenosti s problematikou vzbudí záujem žiakov o nové učivo, resp. o vyriešenie nastoleného problému),
- d) problém ako motivácia (na základe nastoleného problému upútame pozornosť a motivujeme žiakov k riešeniu problému).

K najčastejšie používaným priebežným motivačným metódam patria:

- a) motivačná výzva,
- b) aktualizácia obsahu učiva (spájanie učiva s príkladmi zo života, s praxou, s tým čo žiakov zaujíma, spestrenie učiva zaujímavými príkladmi, hádankami, doplnkami a pod.),
- c) pochvala, povzbudenie, kritika (spomenuté metódy používame citlivo, s pedagogickým taktom. Používame konštruktívnu kritiku).

Expozičné metódy – vytvárajú u žiakov nové vedomosti, spôsobilosti, zručnosti, kompetencie a návyky.

- a) rozprávanie – používame najčastejšie vtedy, ak učivo nie je náročné, ak má predovšetkým výchovné poslanie. Je zamerané predovšetkým na predstavy, city a fantáziu žiakov,
- b) opis – zoznamujeme žiakov s charakteristickými znakmi preberaného predmetu alebo javu. Je spojený s pozorovaním,
- c) vysvetľovanie - používame, keď je učivo náročné, uplatňujeme pri ňom rôzne logické postupy, spetrujeme ho využívaním pomôcok – obrazov, náčrtov, ukážky predmetov atď. , spájame vysvetľované učivo s predchádzajúcimi vedomosťami žiakov, vysvetľujeme učivo v logickej nadväznosti,
- d) rozhovor – používame ho, ak u žiakov predpokladáme predbežné vedomosti o preberanom predmete alebo jave, ak u žiakov predpokladáme istú slovnú zásobu a aspoň základnú znalosť problematiky,
- e) beseda – je metóda, pri ktorej s triedou spoločne riešime jednu alebo viac otázok. Používame ju po prebratí tematického celku, po filme, po exkurzii a pod.,
- f) dramatizácia – ňou pôsobíme na vnímanie žiaka a navodzujeme ich citový vzťah k preberanému učivu. Má charakter hry, má veľký didaktický účinok, napr. pri vyučovaní cudzích jazykov, pri literárnej výchove,
- g) demonštračné metódy - demonštrácia obrazov, filmov, pohybu, činnosti, akustická demonštrácia, pokusu,
- h) pozorovanie - javov, navodených situácií, predmetov a pod. Ním zameriavame pozornosť žiaka na bezprostredné poznávanie predmetov a javov v dlhšom časovom období. Najčastejšie ju využívame v prírodovedných predmetoch,

- i) manipulácia s predmetmi – laboratórna práca, pokus, hra ako metóda, práca s didaktickým zameraním,
- j) projektové vyučovanie – nimi sa snažíme prepojiť teóriu s praxou,
- k) samostatná práca s knihou – nimi žiakov vedieme k tomu, aby sa žiaci naučili učiť sa z knihy, aby žiak čítal s porozumením, vedel si robiť poznámky, rozlišovať podstatné od nepodstatného, zostaviť osnovu prečítaného, reprodukovať text po častiach a potom celok, práca s knihou je súčasťou každej vyučovacej hodiny, takmer v každom predmete,
- l) samostatná práca v laboratóriu – využívame vtedy, ak žiak už má zručnosti, ktoré mu umožňujú pracovať samostatne, prípadne v skupine a tak získavať nové vedomosti a zručnosti,
- m) samostatné štúdium (encyklopédie, literatúry – spojené so záujmom jedinca) – ale aj štúdium prírody, kultúrnych pamiatok,
- n) samostatné štúdium s využitím techniky – audiovizuálna technika a predovšetkým internet sú dôležitými prostriedkami na získavanie nových vedomostí.

Fixačné metódy – používame na spomalenie procesu zabúdania a na procesy posilňovania pamäte a zapamätávania.

Podľa zamerania používame:

- a) metódy opakovania a precvičovania vedomostí a spôsobilostí
- b) metódy precvičovania a zdokonaľovania zručností a kompetencií

Metódy opakovania a precvičovania vedomostí a spôsobilostí:

- a) ústne opakovanie učiva žiakom – žiak pri tejto metóde reprodukuje učivo,
- b) metóda otázok a odpovedí – učiteľ kladie otázky, žiaci odpovedajú,
- c) písomné opakovania – žiak sám písomne odpovedá na otázky, alebo píše súvislý celok,
- d) opakovací rozhovor – rozhovorom so žiakmi upevňujeme ich vedomosti,
- e) opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry – využívame ju najmä pri domácej príprave žiakov. Ide o opakovanie zamerané na presné zapamätanie textu (báseň, slová cudzieho jazyka, definície a pod.),
- f) beseda, laboratórna práca, film, ilustrácia, dramatizácia,
- g) domáca úloha – je pokračovaním učebnej činnosti žiaka doma. Prispieva k prehĺbovaniu vedomostí.

Metódy precvičovania a zdokonaľovania zručností – motorický tréning

Motorický tréning, nácvik – používame ho pri zdokonaľovaní technických, športovo-pohybových a umeleckých zručností. Ním si žiak osvojuje komplex pohybov a zručností.

V primárnom vzdelávaní naša škola implementuje prvky Vysoko efektívneho učenia (VEU), ktorý zohľadňuje aktuálne otázky občianskeho a etického rozmeru súčasnej spoločnosti, ktorá samu seba charakterizuje ako informačnú, učiacu sa a humanistickú. Predstavuje komplexný program, ktorý v sebe integruje všetky princípy efektívneho učenia. Model vychádza z biológie učenia posledných desaťročí. Dôraz kladie nielen na vedomosti, ale v rovnakej miere aj na rozvoj osobnosti dieťaťa. V našich podmienkach je pre svoju otvorenosť tvorivo rozvíjaný a modifikovaný.

Základnými prvkami modelu VEU sú mozgovo kompatibilné zložky učebného prostredia. Patria sem neprítomnosť ohrozenia, podnecujúce prostredie, zmysluplný obsah, možnosť výberu, obohatené prostredie, spolupráca, adekvátny čas, okamžitá spätná väzba, dokonalosť, cielený pohyb. Ďalšími charakteristickými znakmi sú aplikačné úlohy, Gardnerova teória

viacnásobných inteligencií, Bloomova taxonómia vzdelávacích cieľov, kľúčové učivo, vyučovacie bloky.

Základnou vyučovacou jednotkou na prvom stupni nemusí byť vždy vyučovacia hodina (45 min.), učiteľ má právo dĺžku vyučovacej jednotky aktuálne upraviť podľa potrieb žiakov. Jedinou ich povinnosťou je dodržať umiestnenie predmetov Anglický jazyk a Telesná výchova v rozvrhu. Pri týchto predmetoch musia takisto dodržať dĺžku klasickej vyučovacej hodiny. Pri ostatných predmetoch môže učiteľ hodiny zlučovať podľa potreby. Avšak aj pri integrácii predmetov musí učiteľ dodržiavať časové dotácie jednotlivých predmetov v týždni a zásady hygieny školskej práce (prestávky, relaxácie).

8. Zameranie školy

Naša škola je výchovno – vzdelávacia ustanovizeň, ktorá poskytuje základné vzdelanie žiakom od šiestich do pätnástich rokov. Má vytvorené personálne a materiálne – priestorové podmienky pre výchovu a vzdelávanie všetkých žiakov, s obmedzeniami pre žiakov so špeciálnymi výchovno -vzdelávacími potrebami.

Naša škola poskytuje žiakom primárne vzdelanie ISCED 1 a nižšie sekundárne vzdelanie ISCED 2.

Vychádzajúc z cieľov Štátneho vzdelávacieho programu, potrieb praxe a individuálnych potrieb žiakov:

- poskytujeme základné vzdelanie, podľa požiadaviek Ústavy, Štátneho vzdelávacieho programu a štandardov vo všetkých predmetoch,
- v rámci dotácie hodín dávame dôraz na Slovenský jazyk, Informatiku, Matematiku a cudzie jazyky (viď RUP),
- telesnú a športovú výchovu posilňujeme realizovaním alternatívneho spôsobu vyučovania tretej hodiny TSV, prácou v športových záujmových útvaroch a v oddeleniach CVČ,
- zamerať pozornosť na zdravý telesný vývin žiakov.
- naďalej budovať v škole empatickú, prosociálnu a rodinnú atmosféru

9. Stupeň vzdelania a úroveň Slovenského kvalifikačného rámca a Európskeho kvalifikačného rámca

Primárne vzdelávanie:	Dĺžka štúdia 4 roky Vek žiaka: 6-10 rokov
Nižšie sekundárne vzdelanie:	5 rokov Vek žiaka 11-15 rokov
Povinná školská dochádzka:	10 rokov

10. Formy štúdia

Denná, individuálna, osobitný spôsob plnenia šk. dochádzky, denná dištančná na základe dodatku č. 11 Ministerstva školstva, ktorým sa mení a zosúladuje so znením školského zákona a vyhlášky o ZŠ Štátneho vzdelávacieho programu v bode 2.4. a 2.5.

Spôsob ukončenia štúdia ISCED 1: Primárne vzdelanie získa žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu.

Spôsob ukončenia štúdia ISCED 2: Nižšie stredné vzdelanie alebo sekundárne vzdelanie získa žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu.

Doklad o dosiahnutom vzdelaní.

Stupeň vzdelania doklad ISCED 1: Primárne vzdelanie - Vysvedčenie s doložkou

Stupeň vzdelania doklad ISCED 2: Nižšie sekundárne vzdelanie Vysvedčenie s doložkou

Podmienky prijatia: splnenie zákonom stanovených podmienok pre štúdium v základnej škole
Organizačná zložka: plnoorganizovaná základná škola v ročníkoch 1. – 9.

11. Učebné osnovy

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom Štátneho vzdelávacieho programu pre príslušné predmety.

12. Učebný plán

Učebný plán školy platný pre daný školský rok je uvedený v samostatnej prílohe Školského vzdelávacieho programu, viď príloha Rámcový učebný plán (RUP) na šk. rok 2023/24. V rámci RUP sú uvedené jednotlivé predmety, časové dotácie na jednotlivé vyučovacie predmety a navýšenie časovej dotácie oproti Štátnemu vzdelávaciemu programu.

Rámcový učebný plán – viď: https://www.zsphorova.sk/skvp2024/RUP2024_2025.pdf

Vyučovacím jazykom v Základnej škole Pavla Horova je slovenský jazyk, v ktorom je vedená aj celá dokumentácia.

13. Vnútorý systém kontroly a hodnotenia

13.1. Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy, aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. Cieľom je ohodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov budeme vychádzať z metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu. Okrem sumárnych výsledkov sa sústreďíme na rozpracovanie normatívneho hodnotenia výsledkov žiakov formou hodnotiaceho portfólia.

Úlohou školy je dať pocítiť úspech každému žiakovi, nebudeme teda prostredníctvom hodnotenia rozdeľovať žiakov na úspešných a neúspešných. Žiakom, ktorí dosahujú slabšie výsledky treba nájsť oblasť za ktorú ich môžeme pochváliť a nechať ich vyniknúť.

Klasifikácia a hodnotenie žiakov školy vychádza z: Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy, platného od 1.mája 2011, Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy, príloha č.2 – Zásady hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením, Metodického pokynu č.32 /2011 na hodnotenie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia ISCED –I. Uvedené dokumenty je možné nájsť na našej internetovej stránke školy – v časti školské dokumenty, alebo v príslušnej časti stránky www.minedu.sk.

Nad rámec uvedených dokumentov sa pedagogická rada dohodla na nasledovnej stupnici uplatňovanej pri hodnotení (testy, písomky atď).

Stupeň 1:	100% - 90%
Stupeň 2:	89 %- 75%
Stupeň 3:	74% - 50%
Stupeň 4:	49% - 30%
Stupeň 5:	29% - 0%

V prípade, že bude súčasťou hodnotenia žiaka tvorba vlastného projektu alebo prezentácie, pedagóg bude pri jeho hodnotení zohľadňovať nasledujúce kritéria.

- náročnosť zvolenej témy, jej obsahové zvládnutie
- logická štruktúra spracovanej témy
- originalita a úroveň spracovania
- grafická úprava
- prezentovanie projektu pred spolužiakmi

Hodnotenie žiaka so špecifickými poruchami učenia bude v súlade so závermi a odporúčaním pedagogicko-psychologického vyšetrenia. Učiteľ oznámi žiakovi výsledok každého hodnotenia a posúdi klady a nedostatky hodnotených prejavov a výkonov. Po ústnom skúšaní učiteľ oznámi žiakovi výsledok ihneď. Výsledky hodnotenia písomných prác a praktických činností oznámi žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr do 10 dní.

Písomné práce je potrebné rozvrhnúť rovnomerne na celý školský rok. Termín konania písomných prác pedagóg oznámi vopred na vyučovacej hodine a na internetovej stránke školy – v časti domáce úlohy písomky. V jednej triede nie je možné realizovať viac ako dve písomné práce v priebehu jedného dňa. Týka sa to aj krátkych, tzv. 5 minútových písomiiek, pretože niekedy aj na tie je potrebná časovo aj obsahovo náročná príprava.

Hodnotenie žiakov je realizované priebežne počas celého školského roka a celkovo na polrok školského roka a na konci školského roka. Hodnotenie je schvaľované pedagogickou radou na začiatku školského roka a môže byť vykonávané klasifikáciou, slovným hodnotením, alebo kombináciou oboch spôsobov.

13.2. Vnútroň systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

Vnútroň systém kontroly a hodnotenia zamestnancov bude realizovaný na základe:

- Pozorovania (hospitácie)
- Rozhovoru
- Výsledky žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (úspešnosť v celonárodných meraniach, úspešnosť na predmetových olympiádach, spokojnosť rodičov)
- Hodnotenia výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti, aktivity, šírenia dobrého mena školy
- Hodnotenia pedagogických a odborných zamestnancov manažmentom školy.
- Vzájomného hodnotenia učiteľov (vzájomné hospitácie, hodnotenie práce vedúcim MZ a PK, otvorené hodiny)
- Plnenie pracovných povinností a úloh, plnenie cieľov školy, vedenie pedagogickej agendy, vedenie a práca so žiakmi (kvantita, kvalita práce, produktivita práce, plnenie termínov)

- Koexistencia v pracovnom tíme, pracovné a spoločenské správanie (interpersonálne vzťahy, spolupráca, komunikácia, flexibilita, ochota, samostatnosť, schopnosť rozhodovať, schopnosť viesť spolupracovníkov, spolupráca s rodičmi)
- Hodnotenia učiteľov žiakmi a rodičmi, prostredníctvom dotazníkov.
- Pri hodnotení výsledkov žiakov a výsledkov pedagogických zamestnancov budeme odlišovať význam a náročnosť súťaže. Pri ďalšom vzdelávaní pedagogických zamestnancov budeme zohľadňovať potreby školy.

13.3. Hodnotenie školy

Cieľom hodnotenia je:

- aby žiaci a ich rodičia získali dostatočné a hodnoverné informácie o tom, ako zvládajú požiadavky na ne kladené,

- aby aj verejnosť vedela, ako škola dosahuje ciele, ktoré sú na žiakov kladené v ŠVP.

Každoročne škola vypracováva v zmysle Vyhlášky MŠ SR č. 9/2006 Správu o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach školy v príslušnom školskom roku. V nej je kladený dôraz na dve veci :

- konštatovanie úrovne stavu,
- zisťovanie súvislostí a okolností, ktoré výsledný stav ovplyvňujú.

Vlastné hodnotenie školy je zamerané na:

- Ciele, ktoré si škola stanovila, najmä v koncepčnom zámere rozvoja školy a v školskom vzdelávacom programe a ich reálnosť a stupeň dôležitosti
- Posúdenie toho, ako škola spĺňa ciele, ktoré sú v Štátnom vzdelávacom programe
- Oblasti, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky, oblasti, v ktorých škola dosahuje slabšie výsledky, včítane návrhov a opatrení

Monitorujeme pravidelne:

- Podmienky na vzdelanie
- Spokojnosť s vedením školy a učiteľmi
- Prostredie – klímu školy
- Priebeh vzdelávania – vyučovací proces - metódy a formy vyučovania
- Úroveň podpory žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- Výsledky vzdelávania
- Riadenie školy
- Úroveň výsledkov práce školy

Kritériom pre nás je:

- Spokojnosť žiakov, rodičov, učiteľov
- Kvalita výsledkov

Nástroje na zisťovanie úrovne stavu školy sú:

- Dotazníky pre žiakov a rodičov
- Dotazníky pre absolventov školy
- Analýza úspešnosti žiakov na súťažiach, olympiádach
- Školské portfólio

14. Podmienky pre vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením, v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania

Cieľ, poslania výchovy a vzdelávania a zameranie školy vychádza z princípov výchovy a vzdelávania uvedených v zákone 245/2008 o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V rámci týchto princípov sa naša škola hlási aj k princípom inkluzívneho vzdelávania, ktoré je *uskutočňované na základe rovnosti príležitostí, rešpektovania výchovno-vzdelávacích potrieb, individuálnych osobitostí a aktívneho zapojenia všetkých žiakov do výchovy a vzdelávania*. Zaangažovať chceme nielen žiakov, ale aj každého človeka v školskom prostredí – t. j. zákonných zástupcov, rodičov, zamestnancov, zriaďovateľa, radu školy, centrum poradenstva a prevencie a ďalšie externé organizácie.

Podporné opatrenia

Systém podpory a práce postavený na rozvoji človeka v školskom prostredí vychádza z podporných úrovní 1. – 5. stupňa definovaných v § 131 školského zákona a bližšie popísaných ministerstvom školstva najmä v podpornej úrovni [1. stupňa](#) a [2. stupňa](#). Zahŕňa to premenu školy na učiace sa spoločenstvo, demokratické prostredie s kritickým myslením, budovanie zdravých vzťahov či kultúry rešpektu a úcty.

Úlohy zamestnancov sú síce rôzne, ale vzájomne sa dopĺňajú, prelínajú a smerujú ku komplexnému rozvoju človeka.

Pedagogický zbor, ktorý pôsobí v podpornej úrovni 1. stupňa najbližšie k žiakom ako kľúčová vzťahová osoba, je v našej škole doplnený o „pomocný“ tím, ktorý intenzívne napomáha podpore vzťahov pedagogických zamestnancov a zákonných zástupcov/rodičov na ceste k žiakom. Je zložený z odborného zamestnanca (školský psychológ) a pedagogických zamestnancov (školský špeciálny pedagóg, pedagogickí asistenti).

Naša škola nastúpila na cestu k inkluzívnemu vzdelávaniu otvorením sa pre nové profesie a činnosti so snahou budovať inkluzívnu klímu a kultúru, prispôbiť prostredie čo najviac každému jednotlivcovi alebo skupine a to tak, aby sa jednotlivec, skupina mohli optimálne rozvíjať, uplatniť. Snažíme sa robiť všetko pre to, aby sme vytvorili čo najlepšie prostredie (materiálne, sociálne, psychické) pre každého žiaka.

Naša inkluzívna cesta je zameraná na:

- pomoc/podporu každému žiakovi, ako aj zamestnancom v tom, čo potrebujú k svojmu rastu,
- s využitím aktivizujúcich metód pre rozvoj potenciálu
- každého dieťaťa
- poskytovanie komplexnej podpory na škole,
- utváranie vzťahového trojuholníka dieťa, zákonný zástupca/rodič a pedagogický/odborný zamestnanec,
- upriamanie sa na úpravu obsahu, metód, foriem, prístupov a hodnotenia výsledkov výchovno-vzdelávacieho procesu a reflexiu.

Prečo sme sa rozhodli nastúpiť na túto cestu - vzdelávať inkluzívne? Mohli by sme dať odpoveď, že to vychádza z právnej záväznosti inklúzie – inklúziu zavádzať musíme¹. Nakoľko ale myšlienky rovnosti, spravodlivosti, nediskriminácie a otvorenosti šancí nám nie sú ľahostajné, naša odpoveď preto znie – *inklúziu zavádzať chceme*.

---

¹Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 317/2010 Z. z. o uzavretí Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím.

Naša škola je otvorená pre vzdelávanie všetkých žiakov v rozsahu a kvalite zodpovedajúcej individuálnym potrebám žiaka, triedy i školy.

Pri práci využívame prístup, pri ktorom každé dieťa je vnímané ako jedinečné a necíti sa odmietané, čím chceme zabezpečiť ústavný rovný prístup k vzdelávaniu pre všetkých žiakov, primeraný rozvoj ich schopností, dosiahnutie primeraného stupňa vzdelania a ich primeraného začlenenia do spoločnosti.

Škola podľa paragrafu 145 a) a 145 b) školského zákona poskytuje žiakom podporné opatrenia. Podporným opatrením je opatrenie poskytované školou alebo školským zariadením potrebné na to, aby sa žiaci mohli plnohodnotne zapájať do výchovy a vzdelávania a rozvíjať svoje vedomosti, zručnosti a schopnosti.

Poskytujeme podporné opatrenia podľa [Katalógu podporných opatrení](#), ktorý schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky pod číslom 2023/13957:1-C1661 s platnosťou od 1. septembra 2023.

Aktéri podporných opatrení

Triedny učiteľ/učiteľ je kľúčovým pilierom 1. stupňa podpornej úrovne. Počas výchovno-vzdelávacej činnosti primárne zodpovedá za koordináciu činnosti na podporu budovania pozitívnej klímy triedy, riešenie žiackych konfliktov, vytváranie zdravých vzťahov, identifikáciu potrieb, prekážok a rizík, tiež hľadanie zdrojov na/a ich skoré riešenie.

Tieto činnosti realizuje v spolupráci s pedagogickým asistentom, vychovávateľom, ostatnými pedagogickými zamestnancami, ktorí pôsobia v triede a zákonnými zástupcami/rodičmi detí.

Pedagogický zamestnanec vykonáva činnosti podpornej úrovne 1. stupňa, ktoré zahŕňajú pedagogickú diagnostiku, pedagogickú intervenciu, výchovné poradenstvo, kariérové poradenstvo, rozvoj inkluzívneho vzdelávania a prevenciu.

Každý pedagogický zamestnanec informuje o realizovaných činnostiach triedneho učiteľa a ten v prípade potreby modifikuje nastavenú podporu.

Podpora zohľadňuje potreby a prekážky žiaka a realizuje sa formou jednoduchých úprav metód a foriem vzdelávania v školskej i domácej príprave.

Podpora sa poskytuje každému žiakovi, ktorý si to na základe pedagogickej diagnostiky bude vyžadovať. Učiteľ zodpovedá za úpravu metód, foriem a obsahu vzdelávania.

V prípade, že žiak dostáva súčasne podporu na 2.,3.,4. alebo 5. stupni, učiteľ prispôbuje metódy, formy a obsah vzdelávania v spolupráci a na základe metodického usmerňovania týchto stupňov podporných úrovní (proces metodického usmerňovania sa v týchto prípadoch špecifikuje v charakteristikách podpornej úrovne každého stupňa samostatne).

Pedagogický asistent podľa požiadaviek učiteľa, v spolupráci s odborným/pedagogickým zamestnancom vytvára rovnosť príležitostí vo výchove a vzdelávaní, pomáha žiakovi alebo skupine žiakov pri prekonávaní architektonických, informačných, jazykových, zdravotných, sociálnych alebo kultúrnych bariér.

V spolupráci s učiteľom, vychovávateľom a odborným zamestnancom školy sa podieľa na prezenčnej i dištančnej výchovno-vzdelávacej činnosti, tiež aj na zlepšovaní klímy v triede, tvorí s učiteľom vyučovacie stratégie a v spolupráci s ním, tvorí edukačné materiály.

Počas výchovno-vzdelávacej činnosti je podporou pre žiakov, ktorí to v danom momente vyžadujú. Pomáha porozumieť a individualizovať ciele a spolupracovať pri diferencovaní úloh a edukačného materiálu s ohľadom na potreby každého jedného žiaka v triede. Pomáha žiakom pri plnení zadaných úloh. Môže vytvárať priestor pre učiteľa na vysvetlenie a objasnenie zadaní jednotlivým žiakom. Podľa inštrukcií či zadaní učiteľa sa podieľa na výchovno-vzdelávacej činnosti ostatných žiakov.

Výchovný poradca zabezpečuje a podieľa sa na poskytovaní výchovného poradenstva v oblasti výchovy a vzdelávania formou informačných, koordinačných, konzultačných, metodických a iných súvisiacich činností.

Hlavné úlohy výchovného poradenstva sú:

- vykonávať poradenstvo pri riešení osobnostných, vzdelávacích, profesionálnych a sociálnych potrieb detí a kariérového poradenstva,
- sprostredkovať deťom a ich zákonným zástupcom/rodičom pedagogické, psychologické, sociálne, psychoterapeutické, reedukačné a iné služby, ktoré koordinuje v spolupráci s triednymi učiteľmi,
- úzko spolupracovať so školským psychológom, školským špeciálnym pedagógom a odbornými zamestnancami poradenských zariadení,
- poskytovať odbornú-metodickú pomoc v oblasti výchovného poradenstva
- poskytnúť poradenské zariadenie spravidla podľa územnej pôsobnosti.

Zabezpečuje zvýšenie bezpečnosti a prevenciu nežiaducich javov, informácií vo výchovno-vzdelávacom procese a odporúčaní preventívno-výchovných aktivít a projektov škôl a školských zariadení na predchádzanie a elimináciu kriminality, šikanovania, záškoláctva, násilia na deťoch a iných nežiaducich javov v spolupráci so školským psychológom. Pracujú podľa usmernení MŠVVaŠ SR: [Prevencia sociálno-patologických javov](#).

Prevencia drogových závislostí v rezorte školstva vychádza z článku 33 *Dohovoru o právach dieťaťa a Európskej protidrogovej stratégie*. Týka sa realizácie preventívnych opatrení na úrovni škôl a školských zariadení, priorit rezortu školstva, výchovno-vzdelávacích projektov a programov.

Prioritnou oblasťou podpory sú projekty zamerané na formovanie vzťahu k zdravému životnému štýlu, ochranu telesného a duševného zdravia, odstraňovanie zdraviu škodlivých vplyvov a prevenciu rizikového správania (násilie, šikanovanie, záškoláctvo, agresivita, delikvencia, kriminalita, drogové závislosti, zneužívanie, prejavy extrémizmu, terorizmu, HIV/AIDS, obchodovanie s ľuďmi), na podporu zdravého životného štýlu, zlepšenie psychosociálnej klímy a duševného zdravia. Pri realizácii preventívnych aktivít a programov spolupracuje s centrom poradenstva a prevencie.

Na škole pracuje aj pomocný **tím** zložený zo školského špeciálneho pedagóga, školského psychológa, pedagogických asistentov. Činnosť tohto tímu sa riadi § 131 školského zákona, procesnými, výkonovými a obsahovými štandardami i popísanými úrovňami podpory, predovšetkým však podporné úrovne 1. a 2. stupňa, ale aj metodickými usmerneniami VÚDPaP.

Tím veľmi úzko spolupracuje s centrom poradenstva a prevencie, s pedagógmi, vedením školy, vychovávateľmi, rodičmi/zákonnými zástupcami a žiakmi. Členovia tímu majú príslušnú kvalifikáciu určenú na výkon svojich funkcií a poskytujú rozličné podporné služby, riadia

sa platnou legislatívou, pracovnou náplňou, školským vzdelávacím programom a metodickým usmerňovaním centra poradenstva a prevencie (v našom meste). Pôsobenie týchto zamestnancov je plne v súlade s cieľmi výchovy a vzdelávania, so školským zákonom a najlepším záujmom žiaka.

Držíme sa zásady, že rodič/zákonný zástupca je partner školy a je nielen informovaný, ale aj priamo zapojený do podpory žiaka.

Hlavnými oblasťami podpory sú v súlade s § 131 školského zákona prevencia, výchovné a kariérove poradenstvo, rozvoj inkluzívneho vzdelávania, orientačná diagnostika, intervencia a krízová intervencia, reedukácia a metodická podpora a poradenstvo pedagogickým zamestnancom, rodičom/zákonným zástupcom, žiakom. To môže zahŕňať preventívne programy a aktivity v triedach zamerané na zlepšenie klímy, mediáciu po konflikte alebo ťaživej situácii, podpora učiteľa počas vyučovania, depistáže pri zápisoch alebo v prvých ročníkoch, sociometrie, besedy, diskusie a ďalšie.

Práca a činnosť týchto zamestnancov je riadnou súčasťou výchovno-vzdelávacej činnosti a napĺňania cieľov výchovy a vzdelávania.

Intervencie tímu (2. stupeň podpory)

Školský špeciálny pedagóg v našej škole postupuje podľa štandardov „[Výkon odborných činností školského špeciálneho pedagóga²](#)“

- ⇒ *depistážna činnosť* – účasť pri zápise žiakov do 1. ročníka,
- ⇒ *preventívna činnosť* – preventívna činnosť v 1. stupni podpory,
- ⇒ *činnosti na rozvíjanie* :

a) *pohybových zručností*: súbory cielených hrubomotorických a jemnomotorických cvičení pre celkovú neuromotorickú integráciu, prevaha využívania taktilných senzorických pomôcok

b) *zmyslového vnímania a čiastkových funkcií*:

1. Tréning zrakového vnímania

- rozlíšenie figúry a pozadia
- zraková diferenciacia
- zraková analýza a syntéza
- rozvoj očných pohybov
- zraková pamäť
- vizuomotorická koordinácia

2. Tréning sluchového vnímania

- počúvanie a rozlišovanie zvukov
- sluchová diferenciacia
- sluchová pamäť
- analýza a syntéza
- vnímanie rytmu

---

²Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 24. 08. 2023 pod číslom 2023/13787:1 – C1661 s účinnosťou od 1. septembra 2023.

3. Oblasť vnímania telesnej schémy, seba samého v priestore:

- hmatový zmysel
- orientácia na seba, na vlastnom tele
- priestorová a plošná orientácia

4. Tréning intermodality:

- schopnosť tvoriť vzťahy medzi videným a počutým, videným a hmatovým (napr. vizuomotorická koordinácia), prepájať rôzne formy zmyslového vnímania navzájom

5. Tréning seriality:

- schopnosť vnímať a chápať následnosť, postupnosť, zachovávať poradie, sled činností

c) rozvíjanie komunikačných zručností:

- rozvíjanie fonologického a fonemického uvedomovania – predgrafémová aj grafémová etapa
- multisenzorické vyvodzovanie hlások a písmen
- práca so sluchovo podobnými hláskami
- práca so zrakovo podobnými písmenami (rozlišovanie reverzných tvarov),
- práca so slabikou
- vyučovanie techniky čítania
- práca na porozumení čítania /obrázkové čítanie, obrázková podpora, dopĺňanie slov do viet, čítanie podľa obrázkov)
- špecifická príprava na diktát
- realizácia rôznych typov diktátov, práca na všetkých jazykových rovinách,
- slovné druhy,
- vetné členy,
- tvorenie slov,
- jazykové štýly
- tvorba prehľadov učiva, ktoré žiaci využívajú na vyučovaní aj počas písomných prác,
- práca so slovníkmi

d) rozvíjanie matematických predstáv

- predstava čísla
- predstava sčítania, odčítania, násobenia a delenia
- prednosť matematických operácií
- predstava desatinného čísla,
- predstava zlomku
- zaokrúhľovanie prirodzených a desatinných čísel
- predstava kladných a záporných čísel
- postupy pri jednoduchých slovných úlohách
- predstava mocniny a odmocniny
- matematická symbolika
- vytváranie prehľadov učiva, ktoré pomáhajú pri práci žiakov na vyučovacej hodine aj na previerkach

- rozvíjanie geometrických predstáv
- postupy rysovania
- rozlišovanie rovinných tvarov
- rozlišovanie priestorových telies e) práca na zlepšovaní koncentrácie pozornosti

e) *učebné štýly a metakognícia*

- Feuersteinovo inštrumentálne obohacovanie
- práca s metakognitívnymi stratégiami

Školský psychológ poskytuje postupuje podľa štandardov „[Výkon odborných činností školského psychológa](#)“

- ⇒ individuálne sedenia so žiakmi, prostredníctvom ktorých žiaci rozvíjajú svoju emocionálnu stránku osobnosti, riešia intrapersonálne konflikty, budujú si vlastný sebaobraz,
- ⇒ skupinové sedenia so žiakmi, prostredníctvom ktorých žiaci ventilujú a komunikujú vzniknuté ťažkosti v triedach. Sedenia slúžia na prehľbovanie vzťahov v kolektívoch, získavanie spätnej väzby, relaxáciu, navodenie pozitívnej atmosféry, na riešenie interpersonálnych konfliktov ,
- ⇒ realizuje adaptačné aktivity, ktorých cieľom je adaptácia na prvý ročník, adaptácia na druhý stupeň, zlepšovanie triednej klímy, prevencia patologických javov, zlepšovanie komunikačných schopností a tréning kritického myslenia.

Podporné opatrenia

Škola na podporu výchovno-vzdelávacích potrieb žiakov podľa § 2 h) školského zákona poskytuje podporu všetkým žiakom a to tak, že zabezpečuje podmienky, organizáciu a realizáciu výchovno-vzdelávacieho procesu spôsobom, ktorý primerane zodpovedá potrebám telesného, psychického a sociálneho vývinu žiakov v úzkej spolupráci s tímom na 3 úrovniach:

1. Podporné opatrenia 1. stupňa - univerzálna preventívno-výchovná činnosť

Podporná úroveň 1. stupňa – univerzálna preventívno-výchovná činnosť sa poskytuje všetkým žiakom ako súčasť výchovno-vzdelávacej činnosti.

Cieľom je zabezpečiť optimálne podmienky pre sociálno-emocionálny, kognitívny a osobnostný rozvoj žiaka. Prostredníctvom úpravy obsahu, foriem a metód sa univerzálne preventívne aktivity a princípy implementujú do výchovy a vzdelávania, ktoré sa zameriavajú na budovanie pozitívnej klímy a zdravých vzťahov v triede, nenásilnej vzájomnej komunikácie pocitov a potrieb, riešenie žiackych konfliktov, sledovanie pokroku žiakov, udržiavanie motivácie, rozvoj prosociálneho správania a empatie, kongruencie, kariérového poradenstva.

Realizuje ju v triede každý pedagogický zamestnanec aktívnou spoluprácou aj s pomocným tímom, v kooperácií so zákonným zástupcom/ rodičom žiaka.

Východiskom podpory 1. stupňa je pedagogická diagnostika zameraná na všetky aspekty celostného rozvoja žiaka v súlade s profesijným štandardom (potreby v oblasti učenia, identifikácia talentov, nadania, ťažkostí vo vzdelávaní, sociálne a rodinné vzťahy, situácia žiakov, klíma v triede atď.).

Učiteľ prispôsobuje výchovno-vzdelávaciu činnosť každému žiakovi tak, aby podporovala jeho celkový rozvoj a zohľadňovala jeho individuálne potreby, silné a slabé stránky. Spolupracuje pri tom so samotným žiakom, pomocným tímom, rodičom/zákonným zástupcom žiaka (napr. poskytnutie vyššej časovej dotácie na naučenie sa obsahu, diferencované, alternatívne úlohy), ako uvádza par. 144 ods. 6 c) školského zákona o výchovno-vzdelávacích činnostiach a podpore je priebežne informovaný zákonný zástupca žiaka.

Uvedené opatrenia sú určené všetkým žiakom školy. Podporné opatrenia vykonávajú pedagogickí zamestnanci v kategórii učiteľ a pedagogický asistent. Patria tam podporné opatrenia podľa Katalógu podporných činností <https://podporneopatrenia.minedu.sk/katalog-podpornych-opatreni/>

Pri výbere metód, foriem a prístupov vyučujúci vo všeobecnosti rešpektujú nasledovné princípy podľa §145 a) ods. 2) písmeno a školského zákona:

- ⇒ Ak bol žiak klasifikovaný stupňom nedostatočný, môže byť preskúšaný znova v prípade, ak bol jeho slabý výsledok zapríčinený jeho aktuálnym zdravotným alebo psychickým stavom.
- ⇒ Na začiatku hodiny vyučujúci stanoví jej cieľ a na konci ho zrekapituluje, pravidelne robí prehľad prebratého učiva alebo činnosti, opakovať a upevňovať vedomosti a zručnosti.
- ⇒ Pre ľahšie pochopenie vysvetľovaného učiva sa odporúča používať názorné ukážky konkrétnych predmetov.

Vyučujúci:

- jasne určí požiadavky na správanie a prácu žiaka,
- rozvíja základné myšlienkové operácie prostredníctvom rozvoja schopnosti počúvať, rozumieť hovorenému a formulovať vlastné výpovede,
- spolupracuje so zákonnými zástupcami/rodičmi a oboznamuje ich s konkrétnymi problémami žiaka,
- rešpektuje individuálne psychomotorické tempo žiaka, predĺži časovú dotáciu, poskytne žiakovi dostatočný čas na vypracovanie úloh,
- pred žiaka predkladá iba reálne ciele,
- výkony žiaka hodnotí vzhľadom k jeho možnostiam,
- využíva zásadu „často, ale v menšom rozsahu“,
- žiaka hodnotí priebežne (metóda malých krokov),
- pozitívne motivuje, podporuje vo vykonávanej činnosti, využíva pochvalu, ocenenie, povzbudenie,
- dáva žiakovi príležitosť ukázať svoje silné stránky a priebežne ho oceňuje za drobné úspechy,
- buduje v triede rešpektujúcu a bezpečnú atmosféru,
- pomáha žiakom zaradiť sa do skupinových aktivít,
- využíva multidisciplinárnu podporu členov pomocného tímu.

V prípade potreby sa žiakovi ohrozenému rizikom predčasného ukončenia školskej dochádzky podľa §145 a) ods. 2 písmeno k) školského zákona poskytne podpora formou:

- rozšíreného času na učenie sa realizované prostredníctvom napr. mentoringu a tútoringu rovesníkov, alebo starších žiakov či dobrovoľníkov,
- rovesníckych programov,
- spoluprácou so zákonnými zástupcami/rodičmi žiaka,
- spoluprácou s relevantnými externými subjektami,
- škola sa riadi aplikačnou pomôckou AKO BYŤ V ŠKOLE ÚSPEŠNEJŠÍ (Podpora žiakov a žiačok v povinnej školskej dochádzke s cieľom predchádzania opakovania ročníka)
<https://www.minedu.sk/data/att/20785.pdf>

Do vyučovacieho procesu sú zapracované:

Metódy:

- viacnásobné opakovanie informácie
- nadmerné zvýraznenie informácie
- multisenzorické vyučovanie
- optimálne kódovanie
- využívanie alternatívnej komunikácie – obrazy napr. pri NKS, autizme
- postupná symbolizácia – od reálnych predmetov k symbolom
- zapájanie žiakov do reálnych životných situácií
- využívanie IKT
- využívanie inštrukčných médií
- podporovanie kritického, tvorivého, logického a analytického myslenia
- samoregulácie a metakognície
- kladenie otázok, diskusie a skupinová práca, predkladanie výziev a problémov

Rozvíjanie komunikačnej schopnosti, jazyka a reči:

- u žiakov prvého ročníka identifikovať žiakov s ťažkosťami v tejto oblasti a v prípade potreby spravidla v druhom polroku 1. ročníka s nimi individuálne začína pracovať školský špeciálny pedagóg
- na prvom stupni dôsledne sledovať rečový vývin žiakov a odporúčať logopedické intervencie, ktoré sa uskutočňujú mimo školy
- vykonávať činnosti na sociálne začlenenie žiakov s iným materinským jazykom ako slovenským

Rozvíjanie sociálno – komunikačných zručností:

- spravidla v triedach 1 a 2. ročníka uskutočňovať preventívne sociálnopsychologické programy (v spolupráci s centrom poradenstva a prevencie).

V škole sa uskutočňuje prevencia na podporu fyzického zdravia, duševného zdravia a prevencia výskytu rizikového správania podľa §145 a) ods. 2 písmeno t) šk. zákona formou – k opatreniu nie je potrebné žiadne vyjadrenie na účel podporného opatrenia, vykonáva sa automaticky:

- preventívne programy,
- školský poriadok zameraný na spravodlivejšie a ľudskejšie formované pravidlá školského života v súčinnosti so žiakmi a radou školy,
- škola pravidelne sleduje a realizuje skríning dochádzky prospechu a správania žiakov,
- prinášanie systémových návrhov pre zlepšenie,
- špecifické sledovanie rizikových faktorov ako je adaptácia žiakov prvého ročníka základnej školy,
- prechod na druhý stupeň ZŠ,
- prestup alebo odchod žiaka,
- umožňuje všetkým žiakom prístup k pomocnému tímu a jeho službám, keď to v priebehu školskej dochádzky žiak alebo rodič/zákonný zástupca potrebuje pre individuálnu podporu,
- umožňuje prácu v škole a triedach aj zamestnancom centra poradenstva a prevencie, pri preventívnej činnosti,
- krízovej intervencii,
- informuje rodičov/zákonných zástupcov, žiakov a zamestnancov cez webovú stránku školy.

V prípade potreby sa žiakom, rodičom a zamestnancom školy zabezpečuje krízová intervencia podľa §145 a) ods. 2 písmeno u) šk. zákona formou –k opatreniu nie je potrebné žiadne vyjadrenie na účel podporného opatrenia, vykonáva sa automaticky

- vykonáva sa v prípade živelnej pohromy, úmrtia žiaka v triede, prípadne iných dramatických udalostí,
- krízovú intervenciu vykonáva vždy psychológ, ktorý je v krízovej intervencii špeciálne vyškolený.

2. Podporná úroveň 2. stupňa – cieleňá podporná úroveň

Je určená žiakom so zvýšenými nárokmi na podporu, ktoré môžu byť aj prechodného charakteru, vrátane žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a ich zákonným zástupcom/rodičom, pedagogickým zamestnancom školy, s cieľom optimalizovať a podporiť proces výchovy a vzdelávania.

Vyjadrenie na účel podporných opatrení, ktoré je požadujúce pri 2. stupni podporného opatrenia vypracúva pedagogický zamestnanec v kategórii učiteľ (podľa §145 b) školského zákona.

Činnosti 2. podpornej úrovne vykonávajú pedagogickí zamestnanci a pridávajú sa školský psychológ a školský špeciálny pedagóg. Patria tam podporné opatrenia podľa Katalógu podporných činností <https://podporneopatrenia.minedu.sk/katalog-podpornych-opatreni/>

Uvedené podporné opatrenie vykonáva školský špeciálny pedagóg, školský psychológ v úzkej spolupráci s vyučujúcimi a zákonnými zástupcami žiakov/rodičmi v čase vyučovania alebo po vyučovaní. Podrobne sú rozpracované v časti [Intervencie](#).

Podporné opatrenie sa zameriava na zmiernovanie alebo odstraňovanie prekážok žiaka vo výchove a vzdelávaní s cieľom zabezpečiť rozvoj jeho schopností alebo osobnosti a dosiahnutie primeraného stupňa vzdelania prostredníctvom intervencií.

V 2. stupni podpory škola v prípade potreby zabezpečuje podporné opatrenie poskytovania kurzu vyučovacieho jazyka školy alebo inej podpory pri osvojovaní si vyučovacieho jazyka školy (podľa §145 a) ods. 2 písmeno e) školského zákona

<https://podporneopatrenia.minedu.sk/zabezpecenie-poskytovania-kurzu-vyučovacieho-jazyka-skoly-alebo-inej-podpory-pri-osvojovaní-si-vyučovacieho-jazyka-skoly/>

ako aj doučovanie alebo celené učenie na dosiahnutie najvyššieho individuálneho kognitívneho potenciálu dieťaťa alebo žiaka (podľa §145 a) ods. 2 písmeno t) školského zákona

<https://podporneopatrenia.minedu.sk/zabezpecenie-doucovania-alebo-cieleneho-ucenia-na-dosiahnutie-najvyssieho-individualneho-kognitivneho-potencialu-dietata-alebo-ziaka/>

3. Podporné opatrenia 3. stupňa – aditívna podpora

Uvedené podporné opatrenia sú určené pre žiakov s diagnostikovanými špeciálnymi výchovnovzdelávacími potrebami.

Vyjadrenie na účel podporných opatrení vydáva zariadenie poradenstva a prevencie. Podporné úrovne 3. stupňa sú zabezpečované a vykonávané tímom odborných zamestnancov centra poradenstva a prevencie v spolupráci s odbornými zamestnancami školy a školským špeciálnym pedagógom.

Škola poskytuje špecifickú podporu žiakom, ktorí podľa § 2 i) školského zákona majú špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby.

Tá sa realizuje v rámci vytvárania Individuálneho vzdelávacieho programu podľa § 7a) školského zákona, pričom sa realizuje úpravou podmienok, obsahov, foriem, metód a prístupov vo výchove a vzdelávaní, uplatnenie ktorých je nevyhnutné na rozvoj schopností alebo osobnosti žiaka, aby dosiahol primeraný stupeň vzdelania a začlenenie do spoločnosti.

Žiak postupuje podľa individuálneho vzdelávacieho programu len v tých prípadoch, ak nemôže postupovať ŠKVP (napr. žiak s viacerými ťažkosťami a úpravou dochádzky...).

Individuálny vzdelávací program zahŕňa (ďalej len „IVP“):

- vyšetrenie v centre poradenstva a prevencie a stanovenie špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb (ďalej len ŠVVP“) a následných odporúčaní úprav,
- vypracovanie formálneho dokumentu v súčinnosti s triednym učiteľom a súhlasom rodiča,
- úzku spoluprácu a spoločné konziliárne stretnutia podľa potreby rodiča/zákonného zástupcu, žiaka, učiteľa, prípadne asistenta, ak pôsobí v triede a člena pomocného tímu v prepojení na odporúčania centra poradenstva a prevencie,
- žiak má možnosť využiť aj dodatočnú psychologickú, sociálno-pedagogickú i špeciálnopedagogickú starostlivosť v priestoroch školy v pravidelných intervaloch alebo podľa dohody individuálne alebo skupinovo,
- zabezpečenie alebo odporúčanie špeciálnych pomôcok, učebných textov a i. počas vyučovania,

- úpravy rozvrhu, čiastočné a dočasné oslobodenie od dochádzania do školy, úprava a zmena systému hodnotenia alebo nehodnotenie v predmetoch.

Žiakom so ŠVVP sa podľa Katalógu podporných činností poskytuje podporné opatrenie:

Poskytovanie výchovy a vzdelávania na základe úpravy obsahu výchovy a vzdelávania a hodnotenia výsledkov dosiahnutých deťmi alebo žiakmi vo výchove a vzdelávaní (podľa §145 a) ods. 2 písmeno b) školského zákona

<https://podporneopatrenia.minedu.sk/poskytovanie-vychovy-a-vzdelavania-na-zaklade-upravy-obsahu-vychovy-a-vzdelavania-a-hodnotenia-vysledkov-dosiahnutych-detmi-alebo-ziakmi-vo-vychove-a-vzdelavani/>

Postupy pri jednotlivých zdravotných znevýhodneniach

1. Žiaci s vývinovými poruchami učenia (ďalej len „vpu“)

Ciele výchovy a vzdelávania žiakov s VPU (s dyslexiou, dysgrafiou, dysortografiou, dyskalkúliou, dyspraxiou) plnia rovnaké, ako ostatní žiaci školy.

Všetky osobitosti upravuje tento ŠkVP, prípadne ich individuálne vzdelávacie programy. Obsah školského vzdelávania žiakov s VPU v základných školách je rovnaký ako obsah školského vzdelávania žiakov základných škôl.

VPU majú individuálny charakter a vznikajú na podklade dysfunkcií centrálnej nervovej sústavy. Sú jedným z druhov narušenej komunikačnej schopnosti ako narušenie grafickej stránky reči.

Žiak s VPU sa vzdeláva podľa rámcového učebného plánu školy, ak je to potrebné podľa IVP. IVP sa aktualizuje podľa požiadaviek ročníka a aktuálneho stavu žiaka.

Školský špeciálny pedagóg metodicky usmerňuje vyučujúcich a spolupracuje na tvorbe IVP. Metódy a postupy používané na vyučovaní vychádzajú z výsledkov psychologickéj, logopedickej a špeciálnopedagogickej diagnostiky. Pri práci využívame sériu [podporných odborných dokumentov pre pedagogickú a odbornú prax](#) zverejnených na stránke VÚDPaP.

Všeobecné odporúčania pre postup učiteľa žiaka s VPU vo výchovno-vzdelávacom procese:

- akceptuje žiaka s VPU a rešpektuje špecifiká jeho osobnosti,
- rešpektuje správanie žiaka spôsobené jeho narušením,
- podporuje a taktne usmerňuje jeho spôsoby seberealizácie,
- povzbudzuje žiaka a vytvára príležitosti pre pozitívne hodnotenie,
- stimuluje rozvíjanie tých schopností, ktoré v dôsledku narušenia nie sú dostatočne vyvinuté,
- podporuje všetky snahy žiaka o ústnu i písomnú komunikáciu a vedie ku komunikatívnosti i ostatných spolužiakov,
- žiakovi dôveruje a oslovuje ho rovnakým spôsobom ako ostatných spolužiakov,
- poskytuje žiakovi podnety na hodnotiace myslenie a vedie ho k primeranému sebahodnoteniu,

- vedie žiaka k samostatnosti a pozitívnym prístupom zvyšuje jeho sebadôveru,
- kladie na žiaka primerané požiadavky, nezľavuje v nárokoch a neoslobodzuje ho od činností, ktoré môže s individuálnou pomocou učiteľa alebo spolužiakov zvládnuť,
- zachováva diskretnosť o problémoch žiaka s VPU a nereferuje o nich pred inými žiakmi, či rodičmi/zákonnými zástupcami,
- rešpektuje ťažkosti pri niektorých myšlienkových operáciách, pomalé tempo zapamätávania a narušenie pamäti, motorická instabilita, nedostatky vo vývine psychomotorických zručností, znížená miera koncentrácie a vytrvalosti pozornosti, neadekvátne emocionálne reakcie, zvýšená unaviteľnosť, znížená sebadôvera, nerovnomerné výkony a i.

K zmierneniu prejavov a dôsledkov vyššie uvedených negatívnych vplyvov na vzdelávanie v triede zabezpečí učiteľ žiakovi nasledujúce podmienky:

- umiestni žiaka v triede tak, aby mohol vnímať výklad učiteľa všetkými zmyslami,
- do lavice posadí žiaka s takým spolužiakom, ktorý bude schopný a ochotný v prípade potreby pomôcť,
- k práci so žiakom prizve školského špeciálneho pedagóga,
- pracovný postup vo výchovno-vzdelávacom procese konzultuje so školským špeciálnym pedagógom,
- pri práci so žiakom používa vhodné pomôcky (po dohode so školským špeciálnym pedagógom) a učí ho s nimi pracovať aj samostatne,
- a ďalšie podmienky podľa konkrétnych odborných odporúčaní (zo školského poradenského zariadenia a školského špeciálneho pedagóga).

Pre porozumenie a osvojenie preberaného učiva učiteľ:

- používa efektívne stratégie učenia,
- pracuje s námetom v takom rozsahu, ktorý je primeraný veku a mysleniu žiaka,
- v individuálnych prípadoch konzultuje rozsah učiva so školským špeciálnym pedagógom,
- pri vyučovaní využíva skúsenosti žiaka a nadväzuje na ne,
- nové pojmy vždy vysvetlí a objasní ich v rôznych súvislostiach,
- využíva názorný materiál a poskytuje žiakovi možnosť manipulácie s ním,
- nové učivo usporiada po krokoch a dodržiava postupnosť od jednoduchého k zložitejšiemu,
- systematicky sa venuje žiakovi individuálne, aby žiak postupne preberal celé učivo,
- poskytne žiakovi dostatok možností na precvičovanie a osvojenie učiva,
- priebežne si overuje ako žiak porozumel učivu alebo úlohe,
- pri skúšaní a overovaní vedomostí žiaka volí formu písanú, ústnu i praktickú –
- uprednostňuje tú formu, ktorú v aktuálnom čase, prípadne aj pre konkrétny druh úloh
- odporúča školské poradenské zariadenie,
- otázky a úlohy zadáva tak, aby žiak mohol odpovedať jednoznačne,
- pri skúšaní a hodnotení žiaka si overí či žiak porozumel zadanej úlohe,

- umožní, aby asistent a školský špeciálny pedagóg mohol pracovať na vyučovacej hodine individuálne so žiakom, paralelne s vyučujúcim učiteľom.

Všeobecné zásady hodnotenia žiaka s VPU

- ⇒ Pri hodnotení učebných výsledkov žiaka s VPU učiteľ rešpektuje jeho psychický a fyzický zdravotný stav, druh a závažnosť poruchy, ktorá má vplyv na úroveň a výsledky práce žiaka v príslušnom predmete.
- ⇒ Učiteľ posudzuje učebné výsledky žiaka objektívne a primerane náročne, pričom prihliada aj na jeho vynaložené úsilie, svedomitosť, individuálne schopnosti, záujmy a na predpoklady jeho ďalšieho vzdelávania po ukončení povinnej školskej dochádzky.
- ⇒ Pri hodnotení učebných výsledkov žiaka kladie dôraz na jeho individuálne schopnosti, ktoré sú základom jeho pracovnej a sociálnej integrácie.
- ⇒ Pri hodnotení a klasifikácii žiaka je nevyhnutné postupovať podľa odporúčaní školského špeciálneho pedagóga.
- ⇒ O spôsobe a možnostiach hodnotenia a klasifikácie triedny alebo vyučujúci učiteľ informuje zákonného zástupcu žiaka s VPU po konzultácii so školským špeciálnym pedagógom.
- ⇒ Pri hodnotení žiaka s VPU učiteľ taktne posudzuje úroveň jeho vedomostí nielen v porovnaní s rovesníkmi, ale najmä v porovnaní s uplynulým obdobím vzhľadom na predchádzajúce výkony samotného žiaka.
- ⇒ Pri potrebe navýšenia časovej dotácie v oblastiach, v ktorých nepracuje žiak prirodzene rýchlym tempom, dopriať viac času na spracovanie úloh, aby došlo k prejavu nadobudnutých vedomostí.
- ⇒ Pri potrebe kompenzačných pomôcok diskutovať aj so žiakom, do akého rozsahu sú pre neho potrebné v jednotlivých predmetoch.
- ⇒ Pri potrebe do vysvetlenia zadania, viackrát zadanie zopakovať alebo ho pretransformovať do inej podoby, aby došlo k jeho porozumeniu.
- ⇒ Používať krátke a jasné inštrukcie.
- ⇒ Otázky a úlohy zadávať tak, aby žiak mohol odpovedať jednoznačne.
- ⇒ Podporovať žiaka v jeho výkonoch, rozvíjať nadobudnuté vedomosti a utvrdzovať tie, ktoré už vie. Pokúsiť sa mu opätovne vysvetliť tie, v ktorých si nie je istý, aby nedochádzalo len k mechanickému naučeniu, ale aj tendencii naučené použiť.
- ⇒ Hodnotiť vždy iba to, čo žiak stačí vypracovať, nie to, čo nevypracoval.
- ⇒ Oceniť snahu, aj keď výsledok práce nezodpovedá našim predstavám, oceniť akékoľvek drobné pokroky v čítaní a v pravopise.
- ⇒ Za neúspech žiaka nekarhať. Hodnotenie a klasifikácia majú pôsobiť povzbudivo.
- ⇒ Žiaka vopred informovať, čo od neho budete vyžadovať, z čoho bude hodnotené, nech nie jeho výkon negatívne ovplyvnený.
- ⇒ V prípade, že sa žiak nevyhne písomnému skúšaniu, mal by mať na vypracovanie písomných úloh viac času ako je obvyklé, mal by mať povolené používať didaktické pomôcky, technické pomôcky, kompenzačné pomôcky, upravené materiály, špeciálne pracovné listy a učebnice, a iné (diktafón, notebook, gramatické tabuľky, pravidlá

- slovenského pravopisu, diktát pripravený ako dopĺňovačka, odkopírované poznámky od spolužiakov, dyslektické (čítacie) okienko, dyslektická tabuľka, a i.).
- ⇒ V prípade písomných prác (aritmetických výpočtov) poskytnúť čistý papier na pomocné výpočty.
  - ⇒ Pri písaní matematických príkladov na tabuľu vyznačovať operačné znamienka farebne.
  - ⇒ Dlhšie učivo je vhodné rozdeliť na niekoľko ucelených kratších častí, pedagóg by mal viesť hodinu interaktívne, zapájať žiaka do výkladu, dávať mu otázky.
  - ⇒ Verbálne vysvetľovanie je vhodné doplniť ilustráciami, zvýrazniť kľúčové slová farebne, používať obrázky a iné názorné pomôcky.
  - ⇒ Zložitejšie postupy, kľúčové slová je vhodné napísať v bodoch na tabuľu.
  - ⇒ Nové pojmy vždy vysvetľovať a objasňovať v rôznych súvislostiach, nadväzovať na skúsenosti žiaka.
  - ⇒ Používať efektívne stratégie učenia, pre porozumenie a osvojenie preberaného učiva.
  - ⇒ Nové učivo usporiadať po krokoch, postupnosť od jednoduchého k zložitejšiemu.
  - ⇒ Poskytovať žiakovi dostatok možností na precvičovanie a osvojenie učiva.
  - ⇒ Vždy, keď je to potrebné, konzultovať rozsah učiva so špeciálnym pedagógom.
  - ⇒ Prihliadať na znížený grafický prejav vo všetkých predmetoch.
  - ⇒ Nedávať žiakovi písať rozsiahle zápisy, inak sa úroveň grafického prejavu zníži natoľko, že budú poznámky nepoužiteľné – dajte žiakovi písať len časť textu, ostatné mu umožnite odkopírovať od spolužiakov alebo mu poskytnite vopred predtlačený text.

Materiálno-technické a priestorové zabezpečenie pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a špeciálne učebné a technické pomôcky

- učebne (triedy) sú vybavené viacúčelovým nábytkom, s priestorom pre relaxáciu.
- pomôcky sú zabezpečované podľa individuálnych potrieb žiaka,
- učiteľ v triede dbá, aby žiak v prípade potreby ich využíval, nie stále však žiak ich potrebuje používať,
- pri práci využívame metodický materiál [Metodika k špeciálnym učebným a kompenzačným pomôckam a k úprave školského prostredia](#).

Pomôcky využívané spravidla pri reedukáciách funkcií oslabených žiakov s VPU napr.:

- program grammar.in, matika.in, tablexia, tangram, topmarks, chrome music lab,
- cvičenia na rozvíjanie sluchovej analýzy a syntézy,
- Korekčné, preventívne a zážitkové programy Mirabilis,
- ROPRATEM – program na rozvoj pracovného tempa,
- relaxačné a masážne loptičky, korálky,
- názorný materiál (obrazy, grafy, predmety, tabuľky...),
- slovník, ilustrácie, kartičky so slabikami,
- pexeso, hry,
- Kuliferdo (súbor pracovných zošitov), Šimonovy pracovné listy, Rozvoj časovej a priestorovej orientácie: Orientace v prostoru a v čase, Vzdelávanie detí s poruchami učenia a pozornosti (Raabe), Žirafa Karolína, Bystríkove pomôcky, Rozvoj zrakového vnímania: Optická diferenciacie, knihy,

- dyslektické (čítacie) okienko, myšlienkové mapy,
- špeciálne perá/farbičky a násadky na perá pre dysgrafikov,
- pomôcky na rozvíjanie jemnej a hrubej motoriky,
- pracovné listy.

2. Žiaci s poruchami aktivity a pozornosti (ďalej len „pap“)

Žiaci s poruchami aktivity a pozornosti plnia rovnaké ciele výchovy a vzdelávania ako žiaci bežných základných škôl na primárnom stupni vzdelávania a na nižšom strednom stupni vzdelávania.

Špecifickým cieľom vzdelávania žiakov s poruchami aktivity a pozornosti je reedukácia a korekcia prejavov v učení a správaní, ktoré sú dôsledkom diagnostikovaného zdravotného znevýhodnenia ako aj tréning požadovaných vzorov, foriem správania a následne aj reedukácia vlastností vo vzťahu k učeniu.

Základom pre špecifický postup pri vzdelávaní žiakov s poruchou aktivity a pozornosti je vytvorenie pozitívneho vzťahu medzi pedagógom a žiakom.

Vzdelávanie žiaka s poruchou aktivity a pozornosti si vyžaduje podľa potreby koordinovaný tímový prístup učiteľa, školského psychológa, školského špeciálneho pedagóga a pedagogického asistenta. Pri práci využívame sériu [podporných odborných dokumentov pre pedagogickú a odbornú prax](#) zverejnených na stránke VÚDPaP. Vzdelávanie je obohatené intervenciami školského psychológa, ktorý vykonáva:

- rozhovory,
- relaxačné techniky,
- brainstorming,
- arteterapeutické a muzikoterapeutické techniky,
- techniky hrania rolí, pantomíma,
- kognitívno-behaviorálne techniky,
- sociometrické techniky.

Všeobecné odporúčania pre postup učiteľa pri vzdelávaní žiakov s PaP

- pokiaľ možno vylúčiť všetky vedľajšie rušivé podnety,
- vhodné je žiaka posadiť do blízkosti učiteľa, na dohľad. Poprípade s pokojnejším spolužiakom tak, aby mal v zornom poli čo najmenej rušivých podnetov,
- počas vyučovania mať na lavici k dispozícii len pomôcky, ktoré momentálne potrebuje,
- žiak s ADHD má problém s udržaním poriadku a študijnými schopnosťami. Je potrebné zaistiť, aby si správne zaznamenávalo úlohy, usporiadalo pracovný priestor a pomôcky,
- oddychom je pohybové uvoľnenie,
- nenútime žiaka do úplného klúdu. Dovoľíme mu pri práci kľačať, stáť alebo meniť polohu (v triede ho umiestnime tak, aby nerušil žiakov),
- Žiaka s ADHD je nevhodné trestať zákazom pobytu vonku (možnosť „vybehať sa“ je pre takéhoto žiaka základnou potrebou),
- stanoviť pre žiaka primerané krátkodobé ciele, ktoré je žiak schopný splniť v reálnom časovom termíne,

- potrebné je jednoznačné vedenie - zo správania je potrebné dôsledky vyvodzovať okamžite,
- vymedzenie hraníc a dodržiavanie všeobecných školských či triednych pravidiel (žiak by mal dopredu vedieť, aké negatívne následky má ich porušovanie),
- žiakom by sme mali vysvetliť, prečo je pre nich preberaná látka dôležitá, využívať farebné písacie potreby na tabuľu, pracovať s grafmi, mapami, názornými ukážkami, používať počítačové prezentácie,
- vyučovaciu hodinu obohatia aj tímové aktivity – rozdelenie triedy na skupinky a následne zadanie úloh,
- osvedčuje sa pravidelná kontrola vyhotovených domácich úloh a poznámok v zošite, na záver vyučovania prekontrolovať úlohy zadané v priebehu vyučovacej hodiny,
- využiť prebytok energie u žiaka – zapájať ho do školských žiackych projektov, mimoškolských aktivít, zadávať mu rôzne typy nie veľmi zložitých úloh, alebo stručne precvičovať prebraté učivo,
- vyhýbame sa direktívnemu prístupu a príkazom či zákazom, namiesto toho sa skúsime so žiakom pokojne porozprávať a vysvetliť mu, čo sa od neho očakáva,
- poskytnúť žiakovi viac podpory, porozumenia, snažiť sa vytvoriť vzťah plný dôvery,
- posilňovať žiaduce formy správania sa žiaka,
- odmeňovať dobrú prácu a udržanie pozornosti pochvalou,
- v rámci vyučovacej hodiny zahrnúť viacero rôznorodých aktivít, ktoré upútajú pozornosť žiaka,
- uistiť sa, či žiak sleduje výklad učiteľa, napr. udržiavať s ním častejší očný kontakt,
- upútať pozornosť žiaka jeho aktívnym vtiahnutím do vyučovacieho procesu, napr. požiadať ho o pomoc pri rozdávaní pomôcok, písaním kľúčových slov na tabuľu,
- častejšie striedanie činností,
- jasná štruktúra vyučovania. predvídateľné a dôsledné správanie pedagóga,
- častý nácvik žiaduceho správania, názorné predvádzanie správneho postupu pri plnení rutinných úloh a príležitostné opakovanie požiadaviek a pravidiel,
- jasne a spravodlivo stanovené dôsledky nežiaduceho správania. Venovať dostatok času vysvetleniu toho, čo je v triede prijateľné a čo nie,
- oddeliť správanie, ktoré sa nám nepáči od samotnej osoby žiaka - „nepáči sa mi, keď robíš.....“ namiesto „si zlý!!“,
- pomôcť žiakovi nájsť prostriedok, ktorým môže redukovať aktuálne prežívané napätie, hnev (napr. dovoliť mu kresliť, modelovať z plastelíny, využiť pomôcky na odbúranie napätia),
- upozorniť žiaka, že s ním nechceme bojovať, ukázať mu rešpekt a pomôcť mu nájsť spôsob, ako získať pocit dôležitosti, uznania primeraným spôsobom,
- poskytnúť žiakovi viac podpory, porozumenia, snažiť sa vytvoriť vzťah plný dôvery.
- vystaviť na nástenke pravidlá a postupy, na každý deň alebo činnosť stanoviť pravidelný rozvrh, vyvesiť ho a často vysvetľovať,
- na začiatku hodiny stanoviť program a na konci ho zrekapitulovať, pravidelne robiť prehľad prebratého učiva alebo činnosti, opakovať a upevňovať vedomosti a zručnosti,
- pri vysvetľovaní zapísať na tabuľu hlavné body,

- poskytovať rôzne účinné podnety, ktorých sa budú môcť zachytiť, keď ochabne ich pozornosť, na hodinu si pripraviť rôzne činnosti,
- žiakov, ktorí majú najväčšie ťažkosti, posadiť blízko niekoho, kto im môže pomôcť, ale tak, aby ich bolo možné podľa potreby posadiť aj ďalej od seba, aby neboli nikým rušení a zaistiť ohraničené priestory, aby žiaci mali kde sami zvládnuť svoje správanie,
- úlohy rozdeliť na menšie časti tak, aby zodpovedali možnostiam koncentrácie pozornosti žiakov, dokončenie úlohy okamžite potvrdiť a aj primerane oceniť.

K zmierneniu prejavov a dôsledkov vyššie uvedených negatívnych vplyvov na vzdelávanie v triede zabezpečí učiteľ žiakovi nasledujúce podmienky:

- umiestni žiaka v triede tak, aby mohol vnímať výklad učiteľa všetkými zmyslami,
- do lavice posadí žiaka s takým spolužiakom, ktorý bude schopný a ochotný v prípade potreby pomôcť,
- k práci so žiakom prizve školského psychológa,
- pri práci so žiakom používa vhodné pomôcky (po dohode so školským špeciálnym pedagógom) a učí ho s nimi pracovať aj samostatne,
- a ďalšie podmienky podľa konkrétnych odborných odporúčaní (zo školského poradenského zariadenia a školského špeciálneho pedagóga, školského psychológa).

Všeobecné hodnotenia žiakov s PaP zásady

- ⇒ Školské skúšanie a práce, ktoré majú vplyv na klasifikáciu, by sa mali diať iba za dobrého sústredenia a dobrej spolupráce žiaka, a to len v prvej polovici vyučovacieho času a na začiatku jednotlivých vyučovacích hodín.
- ⇒ Pri slovnom skúšaní sa odporúča skúšať žiaka kratšie a radšej dva krát. Ak žiak píše písomnú úlohu, je vhodné ju rozdeliť na viac kratších častí.
- ⇒ Nepripustiť, aby vznikol pocit menejcennosti pri stále opakovaných neúspechoch v súťaži s druhými deťmi, ani pocit výnimočnosti pri zvláštnom vedení, ktoré mu rodič/zákonný zástupca/učiteľ poskytuje.
- ⇒ Snažiť sa upriamiť pozornosť žiaka ešte skôr, ako ho bude potrebné dôrazne napomenúť (napríklad letmý dotyk).
- ⇒ V rámci priebežného hodnotenia je vhodné využívať rôzne formy hodnotenia, nielen klasické známkovanie (percentá, vyznačenie jednotlivých chýb, slovné hodnotenie).
- ⇒ Pri hodnotení správania je efektívnejšie pozitívne hodnotiť dobré správanie sa žiaka ako trestať nežiaduce prejavy v správaní.

Materiálno-technické a priestorové zabezpečenie pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a špeciálne učebné a technické pomôcky

- učebne (triedy) sú vybavené viacúčelovým nábytkom, s priestorom pre relaxáciu a nenáročnú pohybovú aktivitu počas vyučovania,
- pomôcky sú zabezpečované podľa individuálnych potrieb žiaka,
- učiteľ v triede dbá, aby žiak v prípade potreby ich využíval, nie stále však žiak ich potrebuje používať,

- pri práci využívame metodický materiál [Metodika k špeciálnym učebným a kompenzačným pomôckam a k úprave školského prostredia](#).

Pomôcky využívané spravidla pri reedukáciách funkcií oslabených žiakov s PaP napr.:

- Korekčné, preventívne a zážitkové programy Mirabilis,
- Rozvoj pracovného tempa: ROPRATEM,
- Rozvoj zrakového vnímania: Optická diferenciacie
- Kuliferdo (súbor pracovných zošitov), Šimonovy pracovné listy, Rozvoj časovej a priestorovej orientácie: Orientace v prostoru a v čase,
- relaxačné a masážne loptičky,
- pexeso, hry,
- pracovné listy.

3. Žiaci s narušenou komunikačnou schopnosťou (ďalej len „nks“)

Žiaci základných škôl s NKS plnia rovnaké ciele vzdelávania ako ostatní žiaci základných škôl na primárnom a nižšom sekundárnom stupni vzdelávania.

Žiak s NKS v ZŠ sa vzdeláva podľa rámcového učebného plánu príslušnej školy, v ktorej sa vzdeláva a podľa IVP ak to je potrebné. Pri práci využívame sériu [podporných odborných dokumentov pre pedagogickú a odbornú prax](#) zverejnených na stránke VÚDPaP.

Všeobecné odporúčania pre postup učiteľa žiaka s NKS vo výchovno-vzdelávacom procese

- akceptuje problémy žiaka spojené s jeho nks a rešpektuje špecifiká jeho osobnosti,
- rešpektuje správanie žiaka spôsobené jeho narušením,
- podporuje a taktne usmerňuje jeho spôsoby sebarealizácie,
- povzbudzuje žiaka a vytvára príležitosti pre jeho pozitívne hodnotenie,
- stimuluje rozvíjanie tých schopností, ktoré v dôsledku narušenia nie sú dostatočne vyvinuté,
- podporuje všetky snahy žiaka o ústnu i písomnú komunikáciu a vedie ku komunikatívnosti i ostatných spolužiakov,
- žiakovi dôveruje a oslovuje ho rovnakým spôsobom ako ostatných spolužiakov,
- poskytuje žiakovi podnety na hodnotiace myslenie a vedie ho k primeranému sebahodnoteniu,
- vedie žiaka k samostatnosti a pozitívnym prístupom zvyšuje jeho sebadôveru,
- kladie na žiaka primerané požiadavky, nezľavuje v nárokoch a neoslobodzuje ho od činností, ktoré môže s individuálnou pomocou učiteľa alebo spolužiakov zvládnuť,
- zachováva diskretnosť o problémoch žiaka s NKS a nereferuje o nich pred inými žiakmi, či rodičmi,
- pracuje s námetom v takom rozsahu, ktorý je primeraný veku a mysleniu žiaka,
- v individuálnych prípadoch konzultuje rozsah učiva so špeciálnym pedagógom,
- pri vyučovaní využíva skúsenosti žiaka a nadväzuje na ne,
- nové pojmy vždy vysvetlí a objasní ich v rôznych súvislostiach,
- využíva názorný materiál a poskytuje žiakovi možnosť manipulácie s ním,

- nové učivo usporiada po krokoch a dodržiava postupnosť od jednoduchého k zložitejšiemu,
- systematicky sa venuje žiakovi individuálne, aby žiak postupne preberal celé učivo,
- poskytne žiakovi dostatok možností na precvičovanie a osvojenie učiva,
- priebežne si overuje ako žiak porozumel učivu alebo úlohe,
- pri skúšaní a overovaní vedomostí žiaka volí formu písanú, ústnu i praktickú –
- uprednostňuje tú formu, ktorú v aktuálnom čase, prípadne aj pre konkrétny druh úloh odporúča školské poradenské zariadenie,
- otázky a úlohy zadáva tak, aby žiak mohol odpovedať jednoznačne,
- pri skúšaní a hodnotení žiaka si overí či žiak porozumel zadanej úlohe,
- umožní, aby školský špeciálny pedagóg mohol pracovať na vyučovacej hodine individuálne so žiakom, paralelne s vyučujúcim učiteľom.

Vyučujúci rešpektuje:

- motorickú instabilitu,
- nedostatky vo vývine psychomotorických zručností,
- zníženú mieru koncentrácie a vytrvalosti pozornosti,
- pomalé tempo zapamätávania a narušenie pamäti,
- ťažkosti pri niektorých myšlienkových operáciách,
- neadekvátne emocionálne reakcie,
- zvýšenú unaviteľnosť,
- zníženú sebadôvera,
- nerovnomerné výkony a i.

K zmierneniu prejavov a dôsledkov vyššie uvedených negatívnych vplyvov na vzdelávanie v triede zabezpečí učiteľ žiakovi nasledujúce podmienky:

- umiestni žiaka v triede tak, aby mohol vnímať výklad učiteľa všetkými zmyslami,
- do lavice posadí žiaka s takým spolužiakom, ktorý bude schopný a ochotný v prípade potreby pomôcť,
- k práci so žiakom prizve školského špeciálneho pedagóga,
- pracovný postup vo výchovno-vzdelávacom procese konzultuje so školským špeciálnym pedagógom,
- pri práci so žiakom používa vhodné pomôcky (po dohode so školským špeciálnym pedagógom) a učí ho s nimi pracovať aj samostatne,
- a ďalšie podmienky podľa konkrétnych odborných odporúčaní (zo školského poradenského zariadenia a školského špeciálneho pedagóga).

Všeobecné zásady hodnotenia žiakov s NKS

- ⇒ Pri hodnotení učebných výsledkov učiteľ rešpektuje psychický a fyzický stav žiaka, druh a závažnosť narušenia komunikačnej schopnosti, ak má vplyv na úroveň a výsledky práce žiaka v príslušnom predmete.

- ⇒ Učiteľ posudzuje učebné výsledky žiaka objektívne a primerane náročne, pričom prihliada aj na jeho vynaložené úsilie, individuálne schopnosti, záujmy a na predpoklady jeho ďalšieho vzdelávania po ukončení základnej školy.
- ⇒ Pri hodnotení a klasifikácii žiaka nevyhnutne postupuje podľa odporúčaní školského špeciálneho pedagóga.
- ⇒ O spôsobe a možnostiach hodnotenia a klasifikácie triedny alebo vyučujúci učiteľ informuje zákonného zástupcu žiaka s NKS po konzultácii so špeciálnym pedagógom.
- ⇒ Pri hodnotení žiaka s NKS učiteľ posudzuje úroveň jeho vedomostí najmä v porovnaní s uplynulým obdobím vzhľadom na predchádzajúce výkony samotného žiaka.

Materiálno-technické a priestorové zabezpečenie pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a špeciálne učebné a technické pomôcky

- učebne (triedy) sú vybavené viacúčelovým nábytkom, s priestorom pre relaxáciu,
- pomôcky sú zabezpečované podľa individuálnych potrieb žiaka,
- učiteľ v triede dbá, aby žiak v prípade potreby ich využíval, nie stále však žiak ich potrebuje používať,
pri práci využívame metodický materiál [Metodika k špeciálnym učebným a kompenzačným pomôckam a k úprave školského prostredia](#).

Pomôcky využívané spravidla pri reedukáciách funkcií oslabených žiakov s NKS napr.:

- program grammar.in, matika.in, tablexia, tangram, topmarks, chrome music lab,
- cvičenia na rozvíjanie sluchovej analýzy a syntézy,
- Korekčné, preventívne a zážitkové programy Mirabilis,
- ROPRATEM – program na rozvoj pracovného tempa,
- relaxačné a masážne loptičky, korálky,
- názorný materiál (obrazy, grafy, predmety, tabuľky...),
- slovník, ilustrácie, kartičky so slabikami,
- pexeso, hry, jazyk a reč – obrázkové a metodické materiály na podporu prirodzeného vývinu reči,
- Kuliferdo Šimonovy pracovné listy, Rozvoj časovej a priestorovej orientácie: Orientace v prostoru a v čase, Žirafa Karolína, Bystríkove pomôcky, Rozvoj zrakového vnímania: Optická diferenciacie, Čitateľské tabuľky, Básničková logopédia, Myšlienkové mapy,
- dyslektické (čítacie) okienko,
- pomôcky na rozvíjanie jemnej a hrubej motoriky,
- pracovné listy.

4. Žiaci so sluchovým postihnutím (ďalej len „sp“)

Žiaci so sluchovým postihnutím plnia rovnaké ciele vzdelávania ako ostatní žiaci základnej školy. Cieľom výchovy a vzdelávania týchto žiakov je vychovávať a vzdelávať týchto žiakov tak, aby nadobudli primerané komunikačné kompetencie, osobnostné kvality, reedukačné a kompenzačné kompetencie a tak plnohodnotne vnímali, prežívali vlastný život a stali sa tvorcami hodnôt, ktoré vytvoria cieľavedomou činnosťou. Pri práci využívame sériu [podporných odborných dokumentov pre pedagogickú a odbornú prax](#) zverejnených na stránke VÚDPaP.

Všeobecné odporúčania pre postup učiteľa žiaka vo výchovno-vzdelávacom procese

- klásť na žiaka adekvátne požiadavky, ale nezľavovať v nárokoch a neoslobodzovať ho od činností, ktoré môže zvládnuť s pomocou pedagogického zamestnanca alebo spolužiakov, viesť ho k samostatnosti, včleniť ho do kolektívu,
- rešpektovať správanie žiaka, ktoré je podmienené jeho postihnutím a rešpektovať špecifiká jeho osobnosti,
- posadiť žiaka vpredu, aby dokázal odčítavať pedagogickým zamestnancom z pier, posadiť ho s takým žiakom, ktorý mu bude nápomocný, dovoliť mu podčiarkovať veci v učive, ktorým nerozumel a budú mu vysvetlené, zabezpečiť individuálny prístup,
- diktát nahradiť doplnovacím cvičením, pri cudzom jazyku sa sústrediť na bežné frázy.
- oslobodiť žiaka od naučenia a ovládania všetkých gramatických pravidiel, pri slovných úlohách zjednodušiť texty, odfiltrovať nepotrebné informácie,
- zabezpečiť dostatočný čas na precvičovanie a osvojenie učiva, zvýrazniť kľúčové slová, krokovanie, poskytnúť žiakovi vytlačené poznámky, ak to bude potrebné,
- prejavovať žiakovi dôveru, povzbudzovať ho, vytvárať príležitosti na pozitívne hodnotenie a viesť žiaka k sebareflexii, poskytovať žiakovi aj zrkovú oporu, dobre artikulovať,
- rozvíjať jeho komunikačné schopnosti a zručnosti, častejšie zisťovať pochopenie a porozumenie textu, úlohy - klásť dôraz na spätnú väzbu od žiaka,
- nepostupovať ďalej s učivom, pokiaľ nie je zvládnuté predchádzajúce učivo,
- hodnotiť to, čo stihol žiak vypracovať, hodnotiť priebežne a pri hodnotení učebných výsledkov rešpektovať druh a stupeň zdravotného znevýhodnenia,
- preferovať takú formu skúšania, ktorá je pre neho vhodná,
- používať pri práci so žiakom vhodné kompenzačné pomôcky,
- využívať krokovanie, kontrolovanie pochopenia úlohy, názor a viacmyslové prepájanie, vizuálne predlohy, názorné materiály, rôzne hry, pravidla slovenského pravopisu, Synonymický slovník, rôzne gramatické tabuľky,...

K zmierneniu prejavov a dôsledkov vyššie uvedených negatívnych vplyvov na vzdelávanie v triede zabezpečí učiteľ žiakovi nasledujúce podmienky:

- umiestni žiaka v triede tak, aby mohol vnímať výklad učiteľa všetkými zmyslami,
- žiak sedí v prvej lavici – aby videl na ústa učiteľa/odzeranie z úst - aby bol zabezpečený blízky kontakt s učiteľom, ako aj bezprostredná kontrola žiaka,
- učiteľ dbá o to, aby stále používal načúvací prístroj,
- miestnosť akusticky vhodná, dobré osvetlenie,
- v prípade potreby otáčacia stolička,
- do lavice posadí žiaka s takým spolužiakom, ktorý bude schopný a ochotný v prípade potreby pomôcť,
- k práci so žiakom prizve školského špeciálneho pedagóga,
- pracovný postup vo výchovno-vzdelávacom procese konzultuje so školským špeciálnym pedagógom,
- pri práci so žiakom používa vhodné pomôcky (po dohode so školským špeciálnym pedagógom) a učí ho s nimi pracovať aj samostatne,

- a ďalšie podmienky podľa konkrétnych odborných odporúčaní (zo školského poradenského zariadenia a školského špeciálneho pedagóga).

Materiálno-technické a priestorové zabezpečenie pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a špeciálne učebné a technické pomôcky

- učebne (triedy) sú vybavené viacúčelovým nábytkom, s priestorom pre relaxáciu.
- pomôcky sú zabezpečované podľa individuálnych potrieb žiaka,
- učiteľ v triede dbá, aby žiak v prípade potreby ich využíval, nie stále však žiak ich potrebuje používať,
pri práci využívame metodický materiál [Metodika k špeciálnym učebným a kompenzačným pomôckam a k úprave školského prostredia](#).

Pomôcky využívané spravidla pri reedukáciách funkcií oslabených žiakov so SP napr.:

- program grammar.in, matika.in, tablexia, tangram, topmarks,
- program ROPRATEM,
- pracovné listy.

5. Žiaci s autizmom bez mentálneho postihnutia (vysokofunkčný autizmus, aspergerov syndróm)

Hlavnými cieľmi primárneho a nižšieho sekundárneho vzdelávania žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami (bez mentálneho postihnutia) sú rozvinuté kľúčové spôsobilosti (ako kombinácie vedomostí, spôsobilostí, skúseností a postojov) na úrovni, ktorá je pre nich osobne dosiahnuteľná a maximálne možné integrovanie do spoločnosti.

Plnia porovnateľné ciele vzdelávania ako ostatní žiaci základných škôl na primárnom a nižšom sekundárnom stupni vzdelávania.

Žiaci postupujú podľa odporúčaní centier poradenstva a prevencie. Pri práci využívame sériu [podporných odborných dokumentov pre pedagogickú a odbornú prax](#) zverejnených na stránke VÚDPaP.

Všeobecné odporúčania pre postup učiteľa žiaka s autizmom bez mentálneho postihnutia vo výchovno-vzdelávacom procese

- rešpektuje, že žiak občas potrebuje status sociálneho voľna,
- uplatňuje štruktúrované učenie,
- dôsledne fyzicky organizuje časový rozvrh, individuálny prístup a rutina sú hlavné aspekty štruktúry,
- využíva pozitívne metódy, pri ktorých sa dieťa s autizmom pomocou vypracovaného systému odmien učí komunikovať a vytvára si správne návyky,
- rešpektuje sekundárne dopady diagnózy – narušený vývin reči, ťažkosti v motorike.
- plne rešpektuje potreby pohybu po triede,
- umožňuje, aby sa žiak v prípade potreby vzdelával alebo relaxoval mimo kolektívu triedy so školským špeciálnym pedagógom alebo školským psychológom.

Učiteľ rešpektuje, že žiak má:

- ťažkosti v bežných sociálnych verbálnych rutinách,
- ťažkosti iniciovať, udržať a ukončiť rozhovor,
- ťažkosti v asertívnosti,
- ťažkosti v reagovaní na jednoduché otázky.

Materiálno-technické a priestorové zabezpečenie pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a špeciálne učebné a technické pomôcky

- učebne (triedy) sú vybavené viacúčelovým nábytkom, s priestorom pre relaxáciu.
- pomôcky sú zabezpečované podľa individuálnych potrieb žiaka,
- učiteľ v triede dbá, aby žiak v prípade potreby ich využíval, nie stále však žiak ich potrebuje používať,

pri práci využívame metodický materiál [Metodika k špeciálnym učebným a kompenzačným pomôckam a k úprave školského prostredia](#).

Pomôcky využívané spravidla pri reedukáciách funkcií oslabených žiakov s autizmom napr.:

- program grammar.in, matika.in, tablexia, tangram, topmarks, chrome music lab,
- cvičenia na rozvíjanie sluchovej analýzy a syntézy,
- korekčný program ROPRATEM,
- relaxačné a masážne loptičky, korálky,
- názorný materiál (obrazy, grafy, predmety, tabuľky...),
- slovník, ilustrácie, kartičky so slabikami,
- pexeso, hry, hlavolamy,
- Básničková logopédia, Bystríkové pomôcky, Myšlienkové mapy, rôzne knihy,
- špeciálne perá/farbičky a násadky na perá,
- pomôcky na rozvíjanie jemnej a hrubej motoriky,
- pracovné listy.

6. Žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia

Žiakom je poskytované podporné opatrenie podľa katalógu podporných činností

<https://podporneopatrenia.minedu.sk/skvalitnienie-podmienok-vychovy-a-vzdelavania-ziakov-zosocialne-znevuhodneneho-prostredia/>

Pre žiakov so švvp škola poskytuje tieto podporné opatrenia

1. Špecializované kariérové poradenstvo podľa §145 a) ods. 2 písmeno l) školského zákona
<https://podporneopatrenia.minedu.sk/specializovane-karierove-poradenstvo/>
2. Zabezpečenie pôsobenia pedagogického asistenta v triede podľa §145 a) ods. 2 písmeno m) školského zákona
<https://podporneopatrenia.minedu.sk/zabezpecenie-posobenia-pedagogickeho-asistenta-v-triede/>

3. Poskytnutie špeciálnych edukačných publikácií a kompenzačných pomôcok podľa §145 a) ods. 2 písmeno p) školského zákona
<https://podporneopatrenia.minedu.sk/poskytnutie-specialnych-edukacnych-publikacii-akompenzacnych-pomocok/>
4. Zabezpečenie úpravy priestorov školy určených na podporu vnímania a nadobúdanie zručností podľa §145 a) ods. 2 písmeno q) školského zákona
<https://podporneopatrenia.minedu.sk/zabezpecenie-upravy-priestorov-skoly-urcenychna-podporuvniamania-a-nadobudanie-zrucnosti/>
5. Odstraňovanie fyzických bariér v priestoroch školy alebo školského zariadenia a organizačných bariér pri výchove a vzdelávaní podľa §145 a) ods. 2 písmeno r) školského zákona
<https://podporneopatrenia.minedu.sk/odstranovanie-fyzickych-barier-v-priestoroch-skoly-aleboskolskeho-zariadenia-a-organizacnych-barier-pri-vychove-a-vzdelavani/>

15. Osobitosti organizácie vyučovania a výchovno-vzdelávacieho procesu

15.1. Poradné orgány školy

- a) Pedagogická rada
- b) Koordinačný tím
- c) Rada školy

15.2. Pedagogická rada a Rada školy vykonávajú svoju činnosť v zmysle platnej legislatívy.

15.3. Koordinačný tím nahrádza činnosť Metodického združenia a Predmetovej komisie. Zasadá spravidla jedenkrát v mesiaci. Plní úlohu koordinátora medzi vedením školy a učiteľmi a spätne, zabezpečuje obojstranný prenos informácií, koordinuje aktivity a akcie mimo výchovno-vzdelávacieho procesu.

Koordinačný tím tvorí:

- výchovný poradca
- kariérny poradca
- predseda Odborového zväzu
- zástupcovia riaditeľa školy
- koordinátor pre jazyk a komunikáciu 1.
- koordinátor pre jazyk a komunikáciu 2.
- koordinátor MAT + práca s informáciami
- koordinátor Človek a príroda, Človek a spoločnosť
- koordinátor Človek a hodnoty, Svet práce, Umenie a kultúra
- koordinátor Zdravie a pohyb
- koordinátor pre 1. a 2. roč.
- koordinátor pre 3. a 4. roč.
- koordinátor pre žiacku školskú radu
- koordinátor pre Testovanie 5 a Testovanie 9
- školský špeciálny pedagóg

Činnosť Metodických združení a Predmetových komisií je od šk. roku 2023/24 zrušená.

15.4. klasifikácia výchovných predmetov

PREDMET	STUPENÍ	slovná klasifikácia
Telesná výchova	I.	A – AA - NeA
Telesná výchova	II.	A – AA - NeA
Výtvarná výchova	I.	A – AA - NeA
Výtvarná výchova	II.	A – AA - NeA
Etická výchova	I.	A – AA - NeA
Etická výchova	II.	A – AA - NeA
Náboženská výchova	I.	A – AA - NeA
Náboženská výchova	II.	A – AA - NeA
Hudobná výchova	I.	A – AA - NeA
Hudobná výchova	II.	A – AA - NeA
Pracovné vyučovanie	I.	A – AA - NeA

Klasifikácia – 1. ročník – priebežná - slovne

Klasifikácia – polročná a záverečná – šk. rok 2023/24

1. roč. – slovne s komentárom

2. – 9. roč. – kombinovane – známka + A/AA/NeA

15.5. Triedna kniha sa vedie v elektronickej podobe. Korektné vedenie triednej knihy v elektronickej podobe musí byť v súlade s platnou legislatívou.

15.6. Časový harmonogram vyučovacích hodín:

Poradie vyučovacej hodiny	Čas
1.	07.45 – 08.30 hod.
2.	08.40 – 09.25 hod.
3.	09.40 – 10.25 hod.
4.	10.35 – 11.20 hod.
5.	11.30 – 12.15 hod.
6.	12.20 – 13.05 hod.
7.	13.35 – 14.20 hod.
8.	14.20 – 15.05 hod.

15.7. Klasifikácia individuálne začlenených žiakov

Z dôvodu dodržania ochrany osobných údajov je táto informácia k nahliadnutiu v zápisnici z pedagogickej rady konanej 02.09.2024

15.8. Skratky jednotlivých predmetov používaných v dokumentácii školy:

SKRATKA	PREDMET	SKRATKA	PREDMET
SJL	Slovenský jazyk a literatúra	VLA	Vlastiveda
ANJ	Anglický jazyk	DEJ	Dejepis
RUJ	Ruský jazyk	GEG	Geografia
NEJ	Nemecký jazyk	OBN	Občianska náuka
FRJ	Francúzsky jazyk	ETV	Etická výchova
MAT	Matematika	NBV	Náboženská výchova
INF	Informatika	PVC	Pracovné vyučovanie
PRV	Prvouka	THD	Technika

PDA	Prírodoveda	HUV	Hudobná výchova
FYZ	Fyzika	VYV	Výtvarná výchova
CHE	Chémia	TSV	Telesná a športová výchova
BIO	Biológia	THF	Triednicka hodina

16. Charakteristika školy

16.1. Škola

Základná škola Pavla Horova v Michalovciach je plne organizovaná škola s ročníkmi 1. až 9. Nachádza sa v centre mesta a pozostáva z piatich samostatných budov. Škola je v tesnej blízkosti mestskej komunikácie a jedna z budov je oddelená mestskou komunikáciou. V blízkosti školy sa nachádza mestský park a detské dopravné ihrisko. Škola je dimenzovaná pre približne 700 žiakov v jednozmennej prevádzke. V školskom roku 2024/2025 je počet tried spolu 27. Počet žiakov k 30.08.2024 je 655. V každom ročníku sú tri triedy, spolu 27 tried.

V škole pracuje 11 oddelení Školského klubu detí, v ktorých sa vzdeláva spolu 280 žiakov. Dôležitou súčasťou školy sú záujmové útvary, ktoré pokrývajú záujem detí v rôznych oblastiach od umeleckých, cez prírodovedné, po športové. V troch oddeleniach Centra voľného času pracuje 30 žiakov. Oddelenia sú zamerané na tanec, basketbal a volejbal. V zariadení školského stravovania pri ZŠ P. Horova sa stravuje 640 žiakov. Od roku 1998 škola nesie čestný názov: Základná škola Pavla Horova.

6.2. Žiaci

Škola má 655 žiakov. Okrem žiakov z Michaloviec, je spádovou školou pre obce Oreské, ktoré má s mestom Michalovce spoločný školský obvod. Okrem vyššie spomenutých navštevujú školu žiaci zo širokého okolia. Národnostné zloženie je takmer na 100% tvorené žiakmi slovenskej národnosti. Sociálna štruktúra žiakov kopíruje sociálne zloženie obyvateľstva v menších mestách. Správanie žiakov je v požadovanej norme, až na ojedinelé prípady, ktoré je potrebné riešiť s rodičmi. Vo všeobecnosti sa však dá povedať, že správanie našich žiakov zodpovedá súčasným trendom, a je na dobrej úrovni. Veľmi ojedinelé sú prípady záškoláctva, či iných nežiaducich javov. Takmer 100% žiakov každoročne prospieva. Výnimočne neprosievajú jeden až dvaja žiaci ročne. Komisionálne preskúšanie absolvuje ročne približne 15 žiakov, ktorým je vydané rozhodnutie o štúdiu v zahraničí. Výchovno-vzdelávacie výsledky žiakov sú na úrovni celoslovenského priemeru, o čom svedčia aj výsledky celoslovenského testovania žiakov 9. ročníka T9. Žiaci sa zúčastňujú veľkého množstva súťaží.

6.3. Charakteristika pedagogického zboru

V súčasnosti škola zamestnáva 62 pedagogických zamestnancov, vrátane manažmentu školy. Z toho: 3 – manažment školy, 12 učiteliek prvého stupňa, 40 učiteliek/ľov druhého stupňa, 11 vychovávateľiek školského klubu, 6 pedagogických asistentov, 1 školský špeciálny pedagóg a 1 sociálny pedagóg. Všetci pedagogickí zamestnanci sú kvalifikovaní. V škole pracuje výchovný a karierný poradca a viacero koordinátorov (výchova k manželstvu a rodičovstvu, environmentálna výchova, koordinátor drogových závislostí, občianske práva). Jednotliví koordinátori realizujú rôzne aktivity, ktoré majú odbúrať nežiaduce javy v správaní žiakov, prípadne podporiť talentovaných žiakov. Pedagógovia sa pravidelne zúčastňujú

rôznych foriem ďalšieho vzdelávania. Pravidelne absolvujú povinné aktualizčné vzdelávania, osobne sa rozvíjajú prostredníctvom inovačných vzdelávaní a absolvovaním I. a II. atestácie.

6.4. Organizácia prijímacieho konania

Škola nemá špecifické požiadavky na prijatie do prvého a piateho ročníka. Zápis do prvého ročníka sa organizuje každoročne podľa pokynov ministerstva školstva v termíne od 1. do 30. apríla príslušného školského roku. Zápis z dôvodu presťahovania rodiny, resp. iných udalostí v prípade kapacitných možností realizujeme na základe žiadosti rodičov aj v priebehu školského roka.

6.5. Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

V živote školy je nevyhnutná spolupráca s viacerými subjektmi. Najtesnejšia je samozrejme spolupráca s rodičmi prostredníctvom Občianskeho združenia Rodičovského združenia a Rady rodičov, ktoré sú nápomocné pri riešení každodenných problémov školy. Občianske združenie pri Rodičovskom združení je samostatný právny subjekt, jeho príjmy tvoria príspevky žiakov, sponzoring a príspevok 2% zo zaplatenej dane. OZ má vytvorené všetky potrebné orgány, nevyhnutné k činnosti tohto subjektu. Predseda OZ pravidelne zvoláva zasadnutia triednych dôverníkov, ktoré sa spravidla uskutočňujú pred triednymi rodičovskými združeniami. Rodičovské združenia sú pravidelne vedením školy organizované štyrikrát v roku a to buď formou triedneho združenia alebo konzultačných hodín. Na týchto stretnutiach sú rodičia informovaní o činnosti školy, o problémoch školy všeobecne a samozrejme aj o individuálnych výchovno-vzdelávacích výsledkoch svojich detí.

Rada školy je zostavená v súlade so zákonom. Radu školy tvorí jedenásť členov, z toho dvaja pedagogický zástupcovia školy a jeden nepedagogický zástupca. Traja zástupcovia mestského zastupiteľstva. Štyria zástupcovia rodičov školy a jeden zástupca inej vzdelávacej inštitúcie. Rada školy zasadá v pravidelných intervaloch, štyrikrát v roku. RŠ plní svoje poslanie v plnej miere vo svojich rozhodovacích a poradných kompetenciách. Členovia RŠ sú v rámci svojich možností nápomocní škole.

Úzko spolupracujeme s 1. BK Michalovce (basketbal) a streleckým klubom ŠSK Mládež. V spolupráci s vyššie spomenutými klubmi v škole pracuje Centrum voľného času zamerané na šport, konkrétne na dievčenský basketbal, v rámci záujmových útvarov sa venujeme streľbe zo vzduchových zbraní. V spolupráci s 1. BK Michalovce naša škola organizuje tri basketbalové turnaje s dlhoročnou tradíciou. Okresné kolo v 3x3 basketbale chlapcov a dievčat, mestskú súťaž v basketbale chlapcov a dievčat a letný streetball.

Výchovná poradkyňa úzko spolupracuje s Centrom pedagogicko – psychologického poradenstva. Žiaci sú sledovaní a odporúčaní na vyšetrenie do poradne a navrhované opatrenia sa v rámci možností školy aj plnia. V rámci prevencie kriminálnej činnosti a drogovej závislosti spolupracuje škola s Políciou SR a Červeným krížom. Organizujem rôzne podporné akcie, diskusie, zúčastňujeme sa umeleckých súťaží, ktoré majú poukázať na danú problematiku. Veľkú pozornosť venujeme aj výchove k tolerancii a znášanlivosti. V minulosti naša škola úzko spolupracovala s organizáciou Unicef a získali sme titul „Škola priateľská deťom“. Každoročne sa zapájame do aktivity „Biela pastelka“. Sme zapojení do mliečneho programu. Súčasťou vyučovania sú aktivity zamerané na environmentálnu výchovu, kde sa

zúročuje spolupráca s miestnou hvezdárňou. Neoddeliteľnou súčasťou spolupráce je Mestská knižnica Gorazda Zvonického. Žiaci sa zúčastňujú mnohých podujatí organizovaných spomenutou inštitúciou.

Za povšimnutie stojí aj spolupráca s materskými školami. Žiaci sa podieľajú na kultúrnych akciách organizovaných MŠ. Naše učiteľky sa zúčastňujú rodičovských združení na MŠ, kde informujú rodičov o činnosti školy, o aktivitách školy o možnostiach štúdia na našej škole. Raz ročne pravidelne organizujeme otvorenú hodinu pre žiakov a rodičov MŠ. Všetky tieto aktivity sa zúročujú pri prijímaní žiakov do prvého ročníka a počet žiakov školy neustále rastie.

6.6. Priestorové a materiálno–technické podmienky školy

Škola pozostáva z piatich samostatných budov, pričom veľká telocvičňa a hlavná budova sú prepojené chodbou. Nachádza sa v centre mesta a jedna z budov je cez mestskú komunikáciu. V spolupráci s Radou školy sa nám podarilo umiestniť na prechode spomaľovacie retardéry a obmedziť rýchlosť na 40 km. Do areálu školy je osadená dopravná značka „zákaz vjazdu“ a zdravie detí zabezpečujeme aj vstupnou priemyselnou rampou. Tieto opatrenia sú predpokladom na bezpečný prechod žiakov cez spomenutú komunikáciu. Ráno na príchod bezpečný prechod žiakov dohliada aj Mestská polícia. Škola je vybavená jedným viacúčelovým vonkajším športovým ihriskom s rozmermi 30 x 50 m. Ihrisko však nie je veľmi vyhovujúce, lebo jeho povrch je asfaltový. Chýba nám atletický areál a preto využívame priľahlý mestský park.

Škola je vytápaná z časti samostatným ústredným kúrením a z časti priamo prostredníctvom plynových ohrievačov Gamat. Škola má snahu tento spôsob vykurovania zmeniť a vybudovať v celej škole ústredné vykurovanie s vlastnými malými kotolňami vo všetkých budovách. Škola je napojená na verejný vodovod a elektrickú sieť.

Vyučovanie v školskom roku 2024/25 bude prebiehať v 27 kmeňových triedach. Okrem nich má škola k dispozícii aj nasledujúce odborné učebne:

- veľká telocvičňa
- posilňovňa
- malá telocvičňa
- PC učebňa – 4
- multimediálna učebňa
- jazyková učebňa – 3
- knižnica
- BIO-FYZ-CHEM laboratórium

Celá škola je pokrytá prístupom k internetu. Celá internetová sieť je pripojená a prepojená optickými káblami. Každý učiteľ disponuje notebookom, v každej triede, učebni sa nachádza stolový PC.

Ku škole neodmysliteľne patrí školská knižnica s knižničným fondom potrebným pre výchovno – vzdelávací proces. Knižničný fond je modernizovaný a doplnený. V súčasnosti obsahuje knižnica viac ako tisíc titulov.

Kmeňové triedy a odborné učebne sú zariadené nábytkom, ktorý zodpovedá psychohygienickým zásadám. Postupne budujeme triedy budúcnosti v súvislosti so zapojením do projektu Future Class Room. Aktuálne je v škole deväť tried s prídومkom Trieda budúcnosti: https://www.zsphorova.sk/ucebne/2022_Future7/index.html

Malá telocvična je určená pre gymnastické cvičenia a vyučovanie žiakov v ročníkoch prvého stupňa. Ako jedna z alternatív chýbajúceho atletického areálu slúži posilňovňa. V školskom roku 2023/24 sme vo veľkej telocvični vybudovali lezeckú stenu.

Vzhľadom k tomu, že naša škola sa nachádza v centre mesta a v areáli je minimum zelených plôch, budujeme z rôznych grantových výziev malé zelené oddychové zóny.

Stravovanie žiakov je zabezpečené v školskej jedálni z kapacitou 200 žiakov. Kuchyňa a jedáleň spĺňajú všetky hygienické požiadavky. Vo všetkých budovách školy boli rekonštruované sociálne zariadenia. Kvôli lepším tepelno-izolačným vlastnostiam a odbúraníu hluku z vonku vymenené staré okná za plastové, spĺňajúce spomenuté požiadavky.

Škola má vybudovaný aj komplexný kamerový systém, ktorý chráni vonkajšie aj vnútorné priestory školy. Vďaka nemu sa výrazne znížil vandalizmus v areáli školy a odstránili sa aj problémy v jednotlivých budovách. Kamerový systém už niekoľkokrát pomohol pri odhalení vandalizmu aj krádeží.

Školník nemá k dispozícii vlastnú dielňu, kde môže vykonávať bežné opravy menšieho charakteru.

6.7. Škola ako životný priestor

Škola je živý organizmus a pre optimálnu prácu je nevyhnutné pracovné prostredie a efektívna komunikácia medzi ľuďmi.

Vedenie školy kladie patričný dôraz na estetickú úpravu tried a areálu školy. Estetizáciu tried a chodieb majú na starosti učitelia v spolupráci so žiakmi. O areál školy sa starajú školníci a upratovačky. Priebežne sú upravované koruny stromov, aby sme zabezpečili dostatočnú svetlosť v triedach.

Komunikácia je v škole zabezpečená prostredníctvom školského rozhlasu, oznamovacej tabuli v zborovni školy a elektronickej pošty. O práci a činnosti v škole sú žiaci a verejnosť informovaní prostredníctvom školskej web stránky– <http://www.zsphorova.sk>, aplikácie Edupage, a sociálnych sietí Facebook a Instagram.

Okrem spomenutého je pre atmosféru školy veľmi dôležitá požiadavka vzájomnej komunikácie medzi zamestnancami, medzi žiakmi a pedagógmi a v neposlednom rade medzi rodičmi a pedagógmi školy. Školu tvorí pomerne veľký kolektív a nie je preto možné vyhnúť sa sporom a konfliktom. Vedenie školy pri každej príležitosti vyzýva zamestnancov, aby dodržiavali základné pravidlá efektívnej komunikácie a snaží sa osobným príkladom viesť žiakov a pedagógov k asertívnemu správaniu. Nie je v ľudských silách dosiahnuť, aby každý každému konvenoval, je však v našich silách byť k sebe slušní a v záujme dobrej pracovnej atmosféry udržiavať pracovné vzťahy na slušnej úrovni.

Úlohou každého triedneho učiteľa je vytvárať v triede priateľskú atmosféru. K tomu mu slúžia nielen triednické hodiny, ale aj exkurzie, školské výlety a iné mimoškolské aktivity, samozrejme, že úlohou každého učiteľa je podporovať toleranciu a znášanlivosť v celom výchovno-vzdelávacom procese.

V komunikácii rodič - škola, najmä na prvom stupni výrazne pomáha, že každá triedna učiteľka má vlastnú internetovú podstránku, kde denne uverejňuje prebrané učivo, informácie z organizovaných akcií aj fotografie zo života triedy.

6.8. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci žiakov a zamestnancov školy je venovaná patričná pozornosť.

Žiaci sú na začiatku roka poučení o bezpečnom správaní, taktiež na každom predmete, ale s dôrazom na telesnú výchovu, technickú výchovu, výtvarnú výchovu zvlášť. Poučenie o bezpečnom správaní je zapísané do triednej knihy a do zošita triedneho učiteľa. Pred každou mimoškolskou hromadnou akciou sú žiaci opätovne poučení. Zvlášť sa to týka lyžiarskeho výcviku, plaveckého výcviku, korčuľarskeho výcviku a školy v prírode. Vyučujúci pred každou mimoškolskou akciou pri ktorej opúšťajú areál školy vyplňajú formulár o hromadnom zabezpečení akcie. Škola ma uzavretú poisťku s poisťovňou Kooperatíva pre prípad, že žiak utrpí nejakú finančnú, alebo zdravotnú újmu. Jednou zo základných povinností učiteľov je všímať si správanie žiakov a viesť ich k bezpečnému správaniu. Ako prevencia slúžia pedagogické dozory počas prestávok, presune žiakov z budovy do budovy a počas mimoškolských aktivít. V škole sú určení zdravotníci, ktorí majú na starosti zabezpečenie školy lekárničkami a v prípade potreby zabezpečuje zdravotnú starostlivosť.

Zdravie a bezpečnosť zamestnancov školy je nemenej dôležitá. Každý zamestnanec je podľa harmonogramu školení poučený o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, o protipožiarnej opatreniach, o práci s elektrickými zariadeniami, o podávaní prvej pomoci. Každý nový zamestnanec je povinný prejsť preventívnou lekárskou prehliadkou. Škola má uzavretú zmluvu s bezpečnostným technikom, ktorý zároveň vykonáva pracovnú zdravotnú službu, ktorá vyhodnocuje riziká a zabezpečuje školenia pre zamestnancov, eviduje vykonanie preventívnych zdravotných prehliadok. Škola má taktiež zmluvu s certifikovaným pracovníkom protipožiarnej ochrany a civilnej obrany. V ich kompetencii je kontrolovať všetky náležitosti, školiť zamestnancov školy a vypracovávať potrebnú dokumentáciu. Škola pravidelne sleduje termíny revízií plynových zariadení, plynovodov, elektrickej inštalácie, bleskozvodov, hydrantov a prenosných hasiacich prístrojov.

Škola dodržiava zásady psychohygieny, bezpečných podmienok pri práci a hygienické požiadavky. Pravidelne sa obnovujú nátery stien, kontroluje čistota, používajú sa bezpečné saponáty. Rušivým momentom je prechádzanie vyučujúcich z budovy do budovy, ale tento problém je v podstate neriešiteľný.

Všetky požiadavky na bezpečnosť a hygienu vznesené či už rodičmi, žiakmi, učiteľmi, alebo kontrolnými orgánmi sa škola snaží odstrániť v rámci možností v čo najväčšej miere.

17. Charakteristika školského vzdelávacieho programu

17.1. Vízia školy

Každý absolvent našej školy má možnosť pocítiť úspech. Nesie zodpovednosť za svoje výchovno – vzdelávacie výsledky. Jeho schopnosti a zručnosti mu umožnia uplatniť sa na všetkých typoch strednej školy. Ovláda základy práce s PC a na bežnej komunikačnej úrovni jeden cudzí jazyk.

17.2. Pedagogický princíp školy (vlastné ciele výchovy a vzdelávania)

Škola umožní všetkým žiakom získať dostatočné všeobecné vedomosti a zručnosti vo všetkých všeobecno-vzdelávacích predmetoch.

Výchovno – vzdelávaciu činnosť smerovať k príprave žiakov na život, ktorý od nich vyžaduje, aby boli schopní kriticky a tvorivo myslieť, rýchlo a účinne riešiť problémy

Škola dá šancu každému žiakovi, aby sa rozvíjal podľa vlastných schopností a bolo mu umožnené zažiť úspech.

Veľký dôraz kladieme na dosiahnutie vysokej gramotnosti žiakov v oblasti IKT.

Zabezpečiť kvalitnú prípravu žiakov v cudzích jazykoch so zreteľom na možnosti školy, so zameraním na komunikatívnosť a s ohľadom na schopnosti jednotlivých žiakov.

Podporovať komunikatívnosť, flexibilitu a tvorivosť žiakov. Naučiť ich pracovať s informáciami a vedieť prezentovať svoju prácu.

Formovať u žiakov tvorivý životný štýl, vnútornú motiváciu, emocionálnu inteligenciu, sociálne cítenie a hodnotové orientácie.

Vychovávať žiakov v duchu humanistických princípov.

V spolupráci s rodičmi žiakov vychovávať pracovitých, zodpovedných, morálne vyspelých a slobodných ľudí.

Ďalšie ciele:

- zaviesť nové formy a metódy práce,
- motivovať učiteľov k ich profesijnému a odbornému rastu,
- pozdvihnúť u pedagógov ich sociálne sebavedomie
- podporovať talenty, osobnosť a záujmy každého žiaka.

17.3. Zameranie školy a stupeň vzdelania

Naša škola je výchovno – vzdelávacia ustanovizeň, ktorá poskytuje základné vzdelanie žiakom od šiestich do pätnástich rokov. Má vytvorené personálne a materiálne – priestorové podmienky pre výchovu a vzdelávanie všetkých žiakov, avšak s určitými obmedzeniami pre žiakov so špeciálnymi výchovno -vzdelávacími potrebami.

Naša škola poskytuje žiakom primárne vzdelanie ISCED 1 a nižšie sekundárne vzdelanie ISCED 2.

V škole pracujú pedagogickí pracovníci s rôznym odborným zameraním (učitelia I. a II. st., vychovávateľky v ŠKD, pedagogickí asistenti, školský špeciálny pedagóg a sociálny pedagóg).

Na prvom stupni bol realizovaný školský vzdelávací program „Škola pre radosť“. Je to ucelený vzdelávací program Integrovaného tematického vyučovania (ITV), ktorý bol na Slovensku overovaný deväť rokov (od 1992 do 2001). V nadväznosti na tento program naša škola pokračuje v podobnom duchu s programom Vysoko efektívneho učenia(VEU), ktorý zohľadňuje aktuálne otázky občianskeho a etického rozmeru súčasnej spoločnosti, ktorá samu seba charakterizuje ako informačnú, učiacu sa a humanistickú. Predstavuje komplexný program, ktorý v sebe integruje všetky princípy efektívneho učenia. Model vychádza z biológie učenia posledných desaťročí. Dôraz kládie nielen na vedomosti, ale v rovnakej miere aj na

rozvoj osobnosti dieťaťa. V našich podmienkach je pre svoju otvorenosť tvorivo rozvíjaný a modifikovaný.

Základnými prvkami modelu VEU sú mozgo kompatibilné zložky učebného prostredia. Patria sem neprítomnosť ohrozenia, podnecujúce prostredie, zmysluplný obsah, možnosť výberu, obohatené prostredie, spolupráca, adekvátny čas, okamžitá spätná väzba, dokonalosť, cielený pohyb. Ďalšími charakteristickými znakmi sú aplikačné úlohy, Gardnerova teória viacnásobných inteligencií, Bloomova taxonómia vzdelávacích cieľov, kľúčové učivo, vyučovacie bloky.

Základnou vyučovacou jednotkou na prvom stupni nemusí byť vždy vyučovacia hodina (45 min.), učiteľ má právo dĺžku vyučovacej jednotky aktuálne upraviť podľa potrieb žiakov. Jedinou ich povinnosťou je dodržať umiestnenie predmetov Anglický jazyk a Telesná výchova v rozvrhu. Pri týchto predmetoch musia takisto dodržať dĺžku klasickej vyučovacej hodiny. Pri ostatných predmetoch môže učiteľ hodiny zlučovať podľa potreby. Avšak aj pri integrácii predmetov musí učiteľ dodržiavať časové dotácie jednotlivých predmetov v týždni a zásady hygieny školskej práce (prestávky, relaxácie).

K tomu, aby škola mohla ísť týmto smerom je nevyhnutné :

1. Podporovať pedagógov v ich odbornom a kariérom raste, zabezpečiť im prístup k informáciám, vytvoriť čo najlepšie podmienky pre prácu.
2. Škola sa dlhodobo snaží o čo najlepšie podmienky pre vyučovanie informatiky a informatickej výchovy. Takmer vo všetkých ročníkoch je dotácia hodín informatiky (viď učebný plán)
3. Veľkú pozornosť venujeme aj vyučovaniu cudzích jazykov. Na I. stupni sa žiaci učia jeden cudzí jazyk. Od 7. ročníka k dominantnému cudziemu jazyku pribúda druhý cudzí jazyk v dotácii dve hodiny týždenne.
3. Zavádzaním nových netradičných športových disciplín (bedminton, florbal) do povinnej telesnej výchovy chceme k športu a pohybu pritiahnúť viac žiakov. Snažíme sa odbúrať také disciplíny, ktoré by mohli žiakov demotivovať. Chceme dať šancu všetkým žiakom, aby si našli tú najlepšiu formu pohybovej aktivity, ktorá by ich sprevádzala celý život. V šk. roku 2024/25 je povinná telesná a športová výchova dotovaná tromi vyučovacími hodinami. Vzhľadom na naše podmienky a kapacity realizujeme tretiu vyučovaciu hodinu TSV ako alternatívnu, napr. v rámci plaveckých kurzov, lyžiarskych kurzov, korčuliarskych kurzov, turistických vychádzok a pod. s dotáciou 3 vyučovacie hodiny.
4. Pre úspešnú realizáciu našich zámerov, je potrebná dobrá pracovná atmosféra. Preto bude vedenie školy podporovať a trvať na vytváraní korektných profesionálnych vzťahov a podporovať aktívnu komunikáciu medzi kolegami, pedagógmi a žiakmi, žiakmi navzájom a medzi učiteľmi a rodičmi.

17.4. Profil absolventa

Absolvent našej školy by mal mať všetky vedomosti a zručnosti, ktoré požadujú učebné štandardy jednotlivých predmetov. Podľa individuálnych potrieb žiakov, by mal mať v oblasti svojho záujmu nadpriemerné vedomosti a zručnosti. Získané vedomosti bude vedieť aplikovať v praxi. Mal by byť schopný získavať, triediť a pracovať s informáciami. Mal by mať vlastný názor vedieť ho zmysluplne prezentovať a obhájiť ho. Mal by vedieť odhadnúť svoje možnosti, nájsť si svoj životný priestor a uplatniť sa v praxi. Vie sa asertívne správať a ovláda všetky potrebné komunikačné zručnosti, ktoré vedú k dobrým medziľudským vzťahom. Chápe zmysel aktívneho pohybu a stará sa o svoje fyzické a duševné zdravie.

Absolvent primárneho vzdelávania má **osvojené tieto kľúčové spôsobilosti:**

a) **sociálne komunikačné spôsobilosti**

- vyjadruje sa súvisle, výstižne a kultivovane písomnou aj ústnou formou primeranou primárnemu stupňu vzdelávania,
- dokáže určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor,
- uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu,
- rozumie rôznym typom doterajších textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať,
- na základnej úrovni využíva technické prostriedky medzi osobnej komunikácie,
- rešpektuje kultúrnu rozmanitosť a preukazuje záujem o primeranú formu multikultúrnej komunikácie,
- v cudzích jazykoch je schopný na primeranej úrovni porozumieť hovorenému textu, uplatniť sa v osobnej konverzácii, ako aj tvoriť texty, týkajúce sa bežných životných situácií,

b) **spôsobilosť v oblasti matematického a prírodovedného myslenia**

- používať základné matematické myslenie na riešenie rôznych praktických problémov v každodenných situáciách a schopnosť (na rôznych úrovniach) používať matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely),
- rozvíja si schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré vedú k systematizácii poznatkov,

c) **spôsobilosť v oblasti informačnej a komunikačnej technológie**

- žiak vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa,
- ovláda základy potrebných počítačových aplikácií, vie používať kreslenie a písanie na počítači, dokáže komunikovať pomocou elektronických médií,
- uvedomuje si rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,
- rozumie príležitostiam a možným rizikám, ktoré sú spojené s využívaním internetu a mobilných telefónov,

d) **spôsobilosť učiť sa učiť**

- získava schopnosť sebareflexie pri poznávaní svojich myšlienkových postupov,
- na základe poskytovaných možností uplatňuje základy rôznych techník učenia sa a efektívne si osvojuje poznatky a študijné návyky,
- vyberá a hodnotí získané informácie, spracováva ich a využíva vo svojom učení a v iných činnostiach,
- zlepšuje svoju vytrvalosť a iniciatívu, hodnotí svoj pokrok, akceptuje spätnú väzbu a uvedomuje si možnosti svojho rozvoja,

e) **spôsobilosť riešiť problémy**

- vníma a sleduje problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí, vie rozoznať ozajstný problém, premýšľa o jeho príčinách a navrhne riešenie podľa svojich vedomostí a skúseností z danej oblasti,
- pri riešení problémov hľadá a využíva rôzne informácie, skúša viaceré možnosti riešenia problému, overuje správnosť riešenia a osvedčené postupy aplikuje pri podobných alebo nových problémoch,
- pokúša sa problémy a konflikty vo vzťahoch riešiť primeraným spôsobom,

f) **osobné, sociálne a občianske spôsobilosti**

- vytvára si pozitívny sebaobraz, ktorý podporuje žiacku sebadôveru a sebarozvoj,
- uvedomuje si vlastné potreby a aktívne využíva svoje možnosti,
- uvedomuje si svoje silné a slabé stránky ako svoje možnosti rozvoja,
- sústreďuje sa na kvalitu a vhodnosť svojho výberu voľných činností, aktívne si chráni svoje fyzické a duševné zdravie,
- kontroluje vlastné konanie a vie odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
- uvedomuje si svoje práva a povinnosti a aktívne ich realizuje,
- účinne spolupracuje v skupine, podieľa sa na vytváraní triednych a celoškolských pravidiel, je zodpovedný a dodržiava dohody,
- ochotne prijíma nové nápady, prípadne sám prichádza s novými nápady a postupmi, diskutuje o nich prispieva k spoločnej práci,
- podieľa sa na vytváraní podporujúcej a motivujúcej sociálno-emočnej klímy v triede a dobrých medziľudských vzťahoch,

g) **spôsobilosť vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry**

- dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
- dokáže pomenovať druhy umenia a ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky (na úrovni primárneho vzdelávania),
- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
- cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície, rešpektuje vkus iných ľudí a primerane veku dokáže vyjadriť svoj názor a estetický postoj,
- pozná základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka
- pozná pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- správa sa kultúrne, kultivovane, primerane okolnostiam, situáciám, sociálnym pozíciám a rolovým funkciami,
- je tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr.

Absolvent primárneho vzdelávania v našej škole bude pripravený na nižšie sekundárne vzdelávanie so zameraním na prírodovedné predmety, v prípade jeho pohybového nadania na postup do školského športového strediska so zameraním na basketbal. Bude pripravený na prácu v tíme, na projektové vyučovanie, na získavanie vedomostí a informácií prostredníctvom moderných informačno – komunikačných technológií.

Profil absolventa – vzdelanostný model nižšieho sekundárneho stupňa je založený na kľúčových spôsobilostiach (kompetenciách), ktoré zahŕňujú komplex vedomostí a znalostí, spôsobilostí a hodnotových postojov umožňujúcich jednotlivcovi poznávať, účinne konať, hodnotiť, dorozumievať sa a porozumieť si, začleniť sa do spoločenských vzťahov a osobnostne sa rozvíjať – zjednodušene ide o spôsobilosť uplatniť svoje vzdelanie v pracovnom, občianskom, rodinnom a osobnom živote. Nadväzujúc na spôsobilosti získané

v priebehu predchádzajúceho (primárneho) vzdelávania absolvent nižšieho sekundárneho vzdelania má osvojené tieto kľúčové spôsobilosti :

a) spôsobilosti k celoživotnému učeniu sa

- je schopný využívať osvedčené stratégie učenia sa, pričom si uvedomuje svoje silné a slabé stránky,
- dokáže uplatniť získané znalosti a spôsobilosti v rozličných životných situáciách,
- dosiahol základnú úroveň motivácie k celoživotnému učeniu sa,

b) sociálne komunikačné zručnosti

- dokáže využívať všetky dostupné formy sociálnej komunikácie,
- ovláda slovnú zásobu v primeranej škále sociálnych a kultúrnych súvislostí v zvolenom cudzom jazyku tak, že je schopný na primeranej úrovni rozumieť hovorenému slovu, dokáže sa uplatniť v osobnej konverzácii, porozumieť textom a tiež tvoriť texty,
- uplatňuje komunikáciu smerujúcu k vytváraniu dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu,
- rešpektuje kultúrnu rozmanitosť a uplatňuje primeranú formu multikultúrnej komunikácie,

c) spôsobilosť riešiť problémy

- má osvojené schopnosti a vedomosti na riešenie problémov s využitím znalostí a schopností získaných v rámci základného vzdelania, uplatňuje základné logické operácie,
- je schopný vidieť veci problémovo, kriticky myslieť pri hľadaní riešenia, obhájiť si svoje rozhodnutie, je si vedomý svojej zodpovednosti za riešenie problémov a užitočnosti poučenia sa z vlastných chýb a chýba iných,

d) spôsobilosti občianske

- chápe význam a podstatu legislatívnych zákonov a spoločenských noriem, je si vedomý svojich práv a povinností v škole i mimo nej, rešpektuje práva ostatných ľudí, pozná a váži si naše kultúrno – historické tradície a dedičstvo,
- chápe základné ekologické a environmentálne súvislosti a rozhoduje sa v záujme ochrany zdravia jednotlivca i spoločnosti,
- je pripravený zaujímať sa o dianie a riešenie problémov v spoločnosti,

e) spôsobilosti sociálne a personálne

- dokáže spolupracovať v skupine a akceptuje pravidlá práce v tíme, chápe a dokáže prebrať svoju zodpovednosť a spoluzodpovednosť za výsledky spoločnej práce,
- dokáže sa primerane zapojiť do diskusie, pričom rešpektuje aj iné názory, chápe význam vzájomnej ohľaduplnosti,
- dokáže zvládať svoje vlastné pocity, chápe ich podstatu, vie do určitej miery regulovať svoje správanie,
- uvedomuje si svoj skutočný potenciál, osobné kvality a v súlade s tým si projektuje svoj osobný rozvoj a osobné ciele,

f) spôsobilosti vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- dokáže pomenovať a orientovať sa v umeleckých druhoch a štýloch, používať ich hlavné vyjadrovacie prostriedky, cení si a rešpektuje rôzne prejavy umenia,
- vie oceniť interkultúrne dedičstvo a historické tradície,
- pozná pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- správa sa kultivovane, primerane okolnostiam a situáciám,

g) spôsobilosť uplatňovať základy matematického myslenia a základné schopnosti poznávania v oblasti vedy a techniky

- rozvíja a používa matematické myslenie na riešenie rôznych praktických problémov v každodenných situáciách a schopnosť (na rôznych úrovniach) používať matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely, štatistika, diagramy, grafy, tabuľky),
- má základy prírodovednej gramotnosti, ktoré mu umožnia používať postup uplatňovaný vo vede na primeranej úrovni,

h) digitálna spôsobilosť

- rozvíja spôsobilosti založené na základných zručnostiach v oblasti IKT
- používa základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou,
- vytvára jednoduché tabuľky a grafy,
- využíva zručnosti pri kreslení v grafickom prostredí a spracovávaní grafických informácií,
- rozumie nahrávaniu a prehrávaniu zvukov a videí,
- prostredníctvom didaktických hier, edukačných prostredí a encyklopédií využíva IKT v iných predmetoch,

i) spôsobilosti smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti

- navrhuje nové úlohy, nové riešenia, vyhľadáva riešenia úloh v nových projektoch, schopnosť plánovať a riadiť prácu.

Absolvent nižšieho sekundárneho vzdelávania bude schopný samostatne vyhľadávať, hodnotiť a využívať pri učení rôzne zdroje informácií, bude mať osvojené metódy štúdia a práce s informáciami. Dokáže pracovať v tíme, cieľavedome sa podieľať na dosiahnutí cieľa skupiny, vytvárať dobré medziľudské vzťahy, vedieť prijímať víťazstvá i prehry, bude schopný starať sa o svoje fyzické i psychické zdravie.

Po získaní nižšieho sekundárneho vzdelania na našej škole môže absolvent našej školy pokračovať v štúdiu na ktorejkoľvek škole poskytujúcej vyššie sekundárne vzdelanie, úspešný bude hlavne v školách zameraných na matematiku, informatiku a cudzie jazyky. Absolventi školského športového strediska so zameraním na basketbal nájdu uplatnenie aj na športovom gymnáziu, či strednej škole so športovým zameraním.

Absolvent našej školy bude samostatný, zodpovedný, primerane sebavedomý, motivovaný k úspechu. Svojím správaním a výsledkami bude robiť dobré meno našej školy.

17.5. Pedagogické stratégie

Stratégia vyučovania sa bude niesť v dvoch základných rovinách.

Štandardné metódy vyučovania:

- monológ,
- diskusia,
- frontálne vyučovanie,
- práca s literatúrou,
- individuálny prístup.

Zámerom školy je v súvislosti s požiadavkami štátneho vzdelávacieho programu implementovať do vyučovania a výchovy nové metódy a formy práce, ktoré budú rozvíjať kľúčové kompetencie:

- vysoko efektívne učenie,
- vyučovacie v blokoch,
- projektové vyučovanie,
- problémové vyučovanie,

- brainstorming,
- exkurzie,
- samostatná práca a jej následná prezentácia,
- vyučovanie v podnetnom prostredí,
- využívanie IKT vo vyučovaní,
- podpora individuálnych schopností,
- rozvoj tvorivého myslenia,
- podpora samostatného myslenia,
- zážitkové vyučovanie.

Vychádzame z potrieb žiakov a motivujeme ich do učenia pestrými formami výučby. Všímame si talent žiakov v jednotlivých oblastiach a rozvíjame ho. Preferujeme samostatnú prácu žiakov a ich cieľavedomé zvládanie učiva.

Dôležitým odporúčaním na ďalšie školské roky je pre nás potreba orientácie na pozitívne hodnotenie žiakov, najmä slaboprosievajúcich, pre zvýšenie vnútornej motivácie.

Dôležitou súčasťou výchovno – vzdelávacieho procesu sú aj športové aktivity (plavecký výcvik, lyžiarsky výcvik, účasť na športových súťažiach a olympiádach, organizovanie a účasť na rôznych športových súťažiach), účelové kurzy, výchovné aktivity (týždeň boja proti drogám, športový týždeň, farebný týždeň, spolupráca s Unicef).

Na vyučovaní niektorých predmetov (Náboženská výchova, Etická výchova, Telesná výchova, cudzie jazyky, Technická výchova) sa žiaci delia resp. spájajú podľa učebných plánov. Delenie, resp. spájanie prebieha v rámci ročníkov. Náboženská výchova menších konfesíí (evanjelické náboženstvo, pravoslávne náboženstvo) sa spája aj medzi ročníkmi z dôvodu nízkeho počtu žiakov v danom predmete.

17.6. Začlenenie prierezových tém

Súčasťou obsahu vzdelávania na úrovni primárneho i nižšieho sekundárneho vzdelávania sú prierezové témy, ktoré sa prelínajú cez vzdelávacie oblasti. Prierezové témy realizujeme viacerými formami – ako integrovanú súčasť vzdelávacieho obsahu oblastí vzdelávania a vhodných učebných predmetov, ako formu projektu (v rozsahu počtu hodín, ktoré sú pridelené téme) alebo ako kurz. Nevyhnutnou podmienkou účinnosti prierezovej témy je použitie aktivizujúcich, interaktívnych učebných metód.

Na úrovni primárneho aj nižšieho sekundárneho vzdelávania zavádza Štátny vzdelávací program do vyučovacieho procesu tieto prierezové témy:

Dopravná výchova
 Osobnostný a sociálny rozvoj
 Environmentálna výchova
 Mediálna výchova
 Multikultúrna výchova
 Ochrana života človeka a zdravia
 Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
Dopravná výchova

Učivo tematiky Dopravná výchova je povinnou súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov základných škôl. Úlohou výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke je v škole postupne pripraviť deti na samostatný pohyb v cestnej premávke – ako chodcov, alebo cyklistov – pričom je potrebné mať na zreteli aj aspekt výchovy budúcich vodičov motorových vozidiel. Prierezová téma je zahrnutá do tematických plánov jednotlivých predmetov.

Ciele výchovy bezpečnosti v cestnej premávke:

- pochopiť funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi,
- sformovať si mravné vedomie a správanie sa v zmysle morálnej a právnej zodpovednosti pri chôdzi a jazde v cestnej premávke.
- uplatňovať zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných právnych predpisov a to ako chodec, korčuliar, cyklista, cestujúci (spolujazdec),
- spôsobilosť pozorovať okolie, vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti a aplikovať návyky bezpečného správania sa v cestnej premávke v praktickom živote,
- schopnosť zvládnuť techniku chôdze a jazdy na bicykli,
- uvedomiť si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky

Osobnostný a sociálny rozvoj

Rozvíja ľudský potenciál žiakov, poskytuje žiakom základy pre plnohodnotný a zodpovedný život. Znamená to rozvíjanie osobných a sociálnych spôsobilostí, ktoré spätne akademický rozvoj podporujú. Aby žiak získal kvalitné vzdelanie, k tomu je potrebné, aby si už od primárneho vzdelávania rozvíjal sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a sebazvedľovanie. V tejto súvislosti je potrebné, aby sa naučil uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných, podporovať u žiakov rozvoj schopnosti uplatňovať prevenciu sociálno – patologických javov (šikanovanie, agresivita, užívanie návykových látok), získaval a udržal si osobnostnú integritu, pestoval kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne spôsobilosti potrebné pre osobný a sociálny život a spoluprácu.

V tejto prierezovej tematike sa uplatňuje aj vzdelávanie k ľudským právam, ale aj rodinnej výchove.

Téma sa prelína všetkými obsahovými vzdelávacími oblasťami, pričom sa pri jej uskutočňovaní berú do úvahy aktuálne potreby žiakov. Najviac priestoru má v predmete etická výchova a občianska náuka. Témy realizujeme prakticky, prostredníctvom modelových situácií, diskusií, hier a iných interaktívnych metód.

Environmentálna výchova,

sa prelína všetkými predmetmi. Začlenili sme ju hlavne do predmetov prírodoveda, pracovné vyučovanie, výtvarná výchova a etická výchova.

Cieľom je prispieť k rozvoju žiaka tak, že v oblasti vedomostí, zručností a schopností nadobudne schopnosť dokázať vnímať vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím vo svojom okolí. Dôležité je, aby žiaci získali vedomosti, ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými činnosťami, ktoré sú im primerané a vhodné pre nich – chrániť rastliny, zvieratá, mať kladný vzťah k domácim zvieratám.

Mediálna výchova

V súčasnosti sú žiaci vo veľkej miere vystavení vplyvom médií. Veľkej obľube sa tešia televízia a internet. Nie každý žiak dokáže selektovať obsah a kvalitu elektronických a printových médií, preto sa do popredia čoraz viac dostáva potreba rozvíjať u žiakov mediálnu kompetenciu, ktorá by umožnila žiakom osvojiť si stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty, čo znamená, že učiteľ by mal viesť žiakov k tomu, aby lepšie poznali a chápali pravidlá fungovania „mediálneho sveta“ a primerane veku sa v ňom orientovali.

Cieľom mediálnej výchovy je formovať schopnosť žiakov primerane veku posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnostný a profesijný rast, ale tiež ich schopnosť uvedomovať si negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať. Prierezová téma sa uplatňuje hlavne v predmetoch etická výchova, občianska náuka, informatická výchova, informatika, slovenský jazyk, cudzie jazyky.

Multikultúrna výchova,

je zaradená do obsahu vzdelávania vzhľadom na to, že v súvislosti s globalizáciou sveta a migráciou sa v škole stretávajú žiaci rôznych kultúr. Je predpoklad, že sa čoraz viac aj v živote dostanú do kontaktu s príslušníkmi iných kultúr a bude potrebné, aby boli pripravení na rozdielnosť kultúr. Preto cieľom je výchovné pôsobenie zamerané na rozvoj chápania iných kultúr, na rozvoj akceptácie iných kultúr ako aj na rozvoj medziľudskej tolerancie, spoznávanie iných kultúr a emocionálne pochopenie inej kultúry v mene mierovej spolupráce príslušníkov rôznych kultúr. Dosiahnuť chápanie rôznych kultúr ako prirodzene rovnocenných, berúc zároveň do úvahy ich historické a sociálne súvislosti a ich rôzne spôsoby sebaujadrovania. Predpokladaným výstupom je žiak, ktorý pozná aj iné kultúry, ich históriu, zvyky, tradície, akceptuje ju a dokáže s nimi spolupracovať.

Multikultúrna výchova sa dotýka aj medziľudských vzťahov v škole, vzťahov medzi učiteľmi a žiakmi navzájom, medzi školou a rodinou, v tomto smere jej cieľom je dosiahnuť rovnoprávny prístup k všetkým žiakom – pochádzajúcim z najrôznejšieho sociálneho a kultúrneho zázemia.

Multikultúrna výchova je začlenená do predmetov - dejepis, občianska náuka, geografia, výtvarná výchova, hudobná výchova, etická výchova, náboženská výchova, slovenský jazyk.

Ochrana života človeka a zdravia (OŽZ)

Ako prierezová téma sa v základných školách realizuje prostredníctvom učebných plánov štátneho vzdelávacieho programu a samostatných organizačných foriem vyučovania – didaktických hier na I. stupni a Kurzu účelového cvičenia a Účelového cvičenia na II. stupni, pričom raz sa realizuje v jeseni a raz v jari.

Ochrana života človeka a jeho zdravia integruje postoje, vedomosti a schopnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách. Podobne pri pobyte a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie.

Cieľom prierezovej témy je formovať ich vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí, poskytnúť žiakom potrebné teoretické vedomosti, praktické poznatky, osvojiť si vedomosti a zručnosti v sebaochrane a poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia života a zdravia, rozvinúť morálne vlastnosti žiakov, tvoriace základ vlasteneckého a národného citenia, formovať predpoklady na dosiahnutie vyššej telesnej

zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž náročných životných situácií.

Odbornú zložku učiva napĺňajú tematické celky s uvedeným obsahom :

- riešenie mimoriadnych situácií – civilná ochrana,
- zdravotná príprava
- pohyb a pobyt v prírode.

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Prierezová téma spája jednotlivé kompetencie, ktoré chceme rozvíjať u žiakov – komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, poznať sám seba a svoje schopnosti, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine, vytvoriť nejaký produkt. V tejto prierezovej téme je obsah zameraný na postupnosť jednotlivých krokov a metodológiu tvorby projektu, ktorú budú môcť využívať v ostatných predmetoch, alebo aj v mimoškolskej činnosti pri prezentácii školy. Žiaci sa naučia prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačno – komunikačných technológií.

Prierezové témy sú začlenené do predmetov podľa svojho obsahu a uvedené sú v učebných osnovách a tematických plánoch jednotlivých predmetov.

Záver:

Tento školský poriadok je otvorený dokument, robiť úpravy, doplnenia a iné revízie je možné po schválení v pedagogickej rade a Radou školy robiť kedykoľvek.

Neoddeliteľnou súčasťou školského vzdelávacieho programu sú tematické plány. Vzhľadom k tomu, že obsahovo náš školský vzdelávací program kopíruje štátny vzdelávací program nie je nutné uvádzať ho na tomto mieste. Dostupný je na web stránkach Štátneho pedagogického ústavu: <https://www.statpedu.sk/sk/svp/inovovany-statny-vzdelavaci-program/>

V Michalovciach, revidované dňa 02.09.2024

Mgr. Slavko Pavolko
riaditeľ školy